

Sekretariát Rady vlády
pro koordinaci
protidrogové politiky

Seznam a definice výkonů drogových služeb

Revize 1.2

17. 8. 2018

Praha, 2018

SEKRETARIÁT RADY VLÁDY PRO KOORDINACI PROTIDROGOVÉ POLITIKY
ÚŘAD VLÁDY ČR

Autoři Revize 1.2:

Mgr. Barbara Janíková

Ing. Lucia Kiššová

Tomáš Klíma, DiS.

MUDr. Viktor Mravčík, Ph.D.

Bc. Jan Šalomoun

Seznam a definice výkonů. Revize 1.2

© Úřad vlády České republiky, 2018, 2015, 2006

Sekretariát Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky

nábřeží E. Beneše 4, 118 01 Praha 1

tel. 224 002 111

Datum vydání první (původní) verze: 2006.

Na vzniku původní verze Seznamu a definic výkonů se podíleli:

Koordinátor projektu: Mgr. Lenka Miovská

Členové pracovních skupin a autorský kolektiv:

MUDr. David Adameček
MUDr. Jan Bečka
RNDr. Alena Beránková
PhDr. Dana Dobiášová
MUDr. Jiří Dolák
MUDr. Petra Exnerová
Mgr. Petr Flaks
MUDr. et PhDr. Kamil Kalina, CSc.
Mgr. Renáta Kraftová
Mgr. Aleš Kuda
PhDr. Jiří Libra
MUDr. Jakub Minařík
Mgr. Lenka Miovská
Doc. PhDr. Michal Miovský, Ph.D.
MUDr. Viktor Mravčík
PaedDr. Jiří Pilař
Mgr. Ondřej Počarovský
MUDr. Petr Popov
Mgr. Jiří Richter
PhDr. Lenka Skácelová
Mgr. Vladimír Sklenář
Mgr. Jiří Staníček
Bc. Olga Škvařilová
Mgr. Barbora Trapková
Mgr. Jiří Valnoha
Mgr. Martin Žárský

Materiál prošel redakčními úpravami sekretariátu RVKPP.

Vedoucí redaktor: Mgr. Alena Trojáčková

Obsah

Úvod	1
1 Definice pojmů	3
1.1 Výkony	3
1.1.1 Průřezové výkony	3
1.1.2 Specifické výkony	4
1.2 Seznamy výkonů pro drogové služby se schváleným standardem odborné způsobilosti ...	4
1.2.1 Detoxifikace (ústavní)	4
1.2.2 Terénní programy	5
1.2.3 Kontaktní a poradenské služby	5
1.2.4 Ambulantní léčba	6
1.2.5 Stacionární programy	7
1.2.6 Krátkodobá a střednědobá ústavní léčba	7
1.2.7 Rezidenční péče v terapeutických komunitách	8
1.2.8 Ambulantní doléčovací programy	9
1.2.9 Substituční léčba	9
1.2.10 Programy primární prevence	10
1.3 Adiktologické výkony	10
1.4 Odbornosti pracovníků a jejich zařazení	11
2 Seznam výkonů	13
2.1 Beseda	14
2.2 Dlouhodobý/komplexní program primární prevence	14
2.3 Edukativní program	15
2.4 Hygienický servis	15
2.5 Chráněná práce / podporované zaměstnání	16
2.6 Individuální poradenství	17
2.7 Individuální poradenství pro rodiče a osoby blízké klientům	17
2.8 Individuální psychoterapie	18
2.9 Informační servis	18
2.10 Interaktivní seminář	19
2.11 Intervence v prostředí zábavy	19
2.12 Jiné odborné vyšetření	20
2.13 Komponovaný preventivní program	20
2.14 Kontaktní práce (revize 1.2)	21
2.15 Korespondenční práce	21
2.16 Krizová intervence	22
2.17 Krizová intervence po telefonu a internetu	22
2.18 Kvalitativní analýza tablet syntetických drog	23
2.19 Odběry biologického materiálu	23
2.20 Orientační test z moči	24

2.21	Potravinový servis.....	24
2.22	Práce s rodinou	25
2.23	Pracovní terapie	25
2.24	Program primární prevence pro rizikové skupiny	26
2.25	Program včasné intervence	26
2.26	Přednáška	27
2.27	Psychiatrické vyšetření.....	27
2.28	Psychologické vyšetření.....	28
2.29	Rekvalifikace.....	28
2.30	Rodinná terapie.....	29
2.31	Sekundární výměnný program.....	29
2.32	Skupinová psychoterapie	30
2.33	Skupinová terapie a poradenství.....	30
2.34	Skupiny pro rodiče a osoby blízké klientovi	31
2.35	Sociální práce.....	31
2.36	Socioterapie.....	32
2.37	Somatické vyšetření.....	32
2.38	Telefonické, písemné a internetové poradenství	33
2.39	Testování infekčních nemocí.....	33
2.40	Úkony potřebné pro zajištění přímé práce s klientem	34
2.41	Vstupní zhodnocení stavu klienta.....	34
2.42	Distribuce harm-reduction materiálu (dříve výkon Výměnný program, revize 1.1.).....	35
2.43	Vzdělávací seminář	35
2.44	Vzdělávání peer aktivistů.....	36
2.45	Základní zdravotní ošetření.....	37
2.46	Zátěžové programy.....	38
2.47	Zhodnocení stavu a potřeby drogové služby.....	39
2.48	Farmakoterapie (nový výkon, revize 1.1.).....	40
2.49	Art-kreativní (umělecká, expresivní) terapie (nový výkon, revize 1.1.).....	40
3	Adiktologické výkony – výkony prováděné pouze adiktologem (nové výkony, revize 1.1).....	41
3.1	Vyšetření adiktologem při zahájení adiktologické péče	41
3.2	Vyšetření adiktologem kontrolní.....	42
3.3	Minimální kontakt adiktologa s pacientem	42
3.4	Adiktologická terapie individuální	43
3.5	Adiktologická terapie rodinná.....	43
3.6	Adiktologická terapie skupinová, typ I. Pro skupinu max. 9 osob	44
	Slovník pojmů.....	45
	Literatura	47

Úvod

Materiál Seznam a definice výkonů drogových služeb vznikl v rámci projektu „Evaluace a kvalita drogových služeb“ realizovaného sekretariátem Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky v letech 2003 až 2004.¹ Projekt měl za cíl sjednotit a standardizovat způsob hodnocení kvality a efektivity služeb určených (potenciálním) uživatelům drog a jejich blízkým, včetně přípravy jednotného systému výkaznictví těchto služeb.

Publikace obsahuje seznam a popis výkonů, které jsou v současnosti poskytovány jednotlivými drogovými službami v České republice, společně s definovanými minimálními požadavky na provádění těchto výkonů. Seznam výkonů a jejich definice nejsou definitivní, průběžně se budou inovovat a měnit v závislosti na potřebách praxe.

Revize 1.1 doplnila materiál pro aktuální potřeby vykazování výkonů v průběžných a závěrečných zprávách dotačního řízení RVKPP. V revizi 1.1 došlo k následujícím změnám:

- seznam stávajících výkonů byl rozšířen o výkony: farmakoterapie a art-kreativní terapie,
- k seznamu výkonů bylo přidáno 6 nových adiktologických výkonů, které jsou součástí Seznamu zdravotních výkonů ve vyhlášce č. 134/1998 Sb., kterou se vydává Seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami,
- název výkonu „výměnný program“ se změnil na „distribuce harm reduction materiálu“,
- personální nároky a kvalifikační předpoklady jednotlivých výkonů byly z materiálu Seznam a definice výkonů drogových služeb vypuštěny s ohledem na vývoj zákonných předpisů a standardů týkajících se této oblasti,
- pro neaktuálnost byla vypuštěna příloha srovnávací Seznam a definice výkonů drogových služeb s přílohou průběžných a závěrečných zpráv o realizaci programu protidrogové politiky podpořeného v dotačním řízení RVKPP,
- byl vypuštěn seznam pro víceúčelové drogové služby (drogové agentury).

Revizí 1.2 byl sjednocen počet minut výkonu kontaktní práce v terénu i v kontaktní místnosti na 10 minut.

Změny a doplnění jsou v Revizi 1.1 a 1.2 zvýrazněny červeně.

¹ Na přelomu r. 2005 a 2006 prošel tento materiál redakčními úpravami sekretariátu RVKPP s následným připomínkovacím řízením v pracovní skupině, která se na jeho vzniku podílela.

1 Definice pojmů

1.1 Výkony

Pod termínem **výkon** pro potřeby tohoto textu rozumíme časově ohraničenou jednotku práce s klientem. Tato jednotka je definována prostřednictvím pěti základních vlastností. Kromě zmíněného časové rozlišení se jedná o popis procedury (co je klientovi poskytováno), popis požadavků na odbornost provádějící osoby, popis minimálních materiálních požadavků na provedení výkonu a popis místa, kde smí být výkon prováděn (stanovení minimálních požadavků na prostorové nároky potřebné k provedení výkonu). Cílové skupiny, pro které jsou výkony určeny, jsou pro jednotlivé typy drogových služeb vydefinovány v rámci Standardů odborné způsobilosti služeb pro uživatele drog.

1.1.1 Průřezové výkony

Je-li některý výkon společný většině či dokonce všem typům drogových služeb, hovoříme o tzv. průřezovém výkonu. Těchto výkonů je celkem 24. Zde je jejich abecední seznam:

- > individuální poradenství,
- > individuální poradenství pro rodiče a osoby blízké klientům,
- > individuální psychoterapie,
- > jiné odborné vyšetření,
- > krizová intervence,
- > krizová intervence po telefonu a internetu,
- > odběry biologického materiálu,
- > práce s rodinou,
- > pracovní terapie,
- > psychiatrické vyšetření,
- > psychologické vyšetření,
- > rodinná terapie,
- > skupinová psychoterapie,
- > skupinová terapie a poradenství,
- > skupiny pro rodiče a osoby blízké klientovi,
- > sociální práce,
- > socioterapie,
- > somatické vyšetření,
- > telefonické, písemné a internetové poradenství,
- > orientační test z moči,
- > testování infekčních nemocí,
- > úkony potřebné pro zajištění práce s klientem,
- > vstupní zhodnocení stavu klienta,
- > zhodnocení stavu a potřebnosti drogové služby.

Definice těchto výkonů jsou v kapitole Seznam výkonů, str. 13.

1.1.2 Specifické výkony

Je definováno 23 specifických výkonů. Charakter těchto výkonů se odvíjí od konkrétních požadavků cílové skupiny klientů, např. požadavků na práh (vstupní kritéria) pro poskytnutí výkonu nebo na prostředí, v němž se klient nachází. Zde je jejich abecední seznam:

- > beseda,
- > dlouhodobý/komplexní program primární prevence,
- > edukativní program,
- > hygienický servis,
- > chráněná práce/podporované zaměstnání,
- > informační servis,
- > interaktivní seminář,
- > intervence v prostředí zábavy,
- > komponovaný preventivní program,
- > kontaktní práce,
- > korespondenční práce,
- > kvalitativní analýza tablet syntetických drog,
- > potravinový servis,
- > program primární prevence pro rizikové skupiny,
- > program včasné intervence,
- > přednáška,
- > rekvalifikace,
- > sekundární výměnný program,
- > distribuce harm reduction materiálu (revize 1.1),
- > vzdělávací seminář,
- > vzdělávání peer aktivistů,
- > základní zdravotní ošetření,
- > zátěžové programy.

1.2 Seznamy výkonů pro drogové služby se schváleným standardem odborné způsobilosti

Pro každý z 10 typů drogových služeb byl sestaven seznam výkonů, které mohou být v rámci konkrétní služby poskytovány.

1.2.1 Detoxifikace (ústavní)

- > individuální poradenství,
- > individuální poradenství pro rodiče a osoby blízké klientům,
- > individuální psychoterapie,
- > informační servis,
- > jiné odborné vyšetření,
- > krizová intervence,
- > krizová intervence po telefonu a internetu,
- > odběry biologického materiálu,
- > orientační test z moči,

- > práce s rodinou,
- > pracovní terapie,
- > psychiatrické vyšetření,
- > psychologické vyšetření,
- > rodinná terapie,
- > skupinová psychoterapie,
- > skupinová terapie a poradenství,
- > skupiny pro rodiče a blízké klientovi,
- > sociální práce,
- > socioterapie,
- > somatické vyšetření,
- > telefonické, písemné a internetové poradenství,
- > testování infekčních nemocí,
- > úkony potřebné pro zajištění práce s klientem,
- > vstupní zhodnocení stavu klienta,
- > základní zdravotní ošetření,
- > zhodnocení stavu a potřebnosti drogové služby.

1.2.2 Terénní programy

- > individuální poradenství,
- > informační servis,
- > intervence v prostředí zábavy,
- > kontaktní práce,
- > krizová intervence,
- > krizová intervence po telefonu a internetu,
- > kvalitativní analýza tablet syntetických drog,
- > odběry biologického materiálu,
- > orientační test z moči,
- > potravinový servis,
- > sekundární výměnný program,
- > sociální práce,
- > testování infekčních nemocí,
- > úkony potřebné pro zajištění práce s klientem,
- > vstupní zhodnocení stavu klienta,
- > výměnný program,
- > základní zdravotní ošetření,
- > zhodnocení stavu a potřebnosti drogové služby.

1.2.3 Kontaktní a poradenské služby

- > hygienický servis,
- > chráněná práce/podporované zaměstnání,
- > individuální poradenství,
- > individuální poradenství pro rodiče a osoby blízké klientům,
- > informační servis,
- > intervence v prostředí zábavy,
- > jiné odborné vyšetření,
- > kontaktní práce,

- > krizová intervence,
- > krizová intervence po telefonu a internetu,
- > kvalitativní analýza tablet syntetických drog,
- > odběry biologického materiálu,
- > orientační test z moči,
- > potravinový servis,
- > práce s rodinou,
- > psychiatrické vyšetření,
- > psychologické vyšetření,
- > sekundární výměnný program,
- > skupinová terapie a poradenství,
- > skupiny pro rodiče a blízké klientovi,
- > sociální práce,
- > socioterapie,
- > somatické vyšetření,
- > telefonické, písemné a internetové poradenství,
- > testování infekčních nemocí,
- > úkony potřebné pro zajištění práce s klientem,
- > vstupní zhodnocení stavu klienta,
- > výměnný program,
- > základní zdravotní ošetření,
- > zhodnocení stavu a potřebnosti drogové služby.

1.2.4 Ambulantní léčba

- > chráněná práce / podporované zaměstnání,
- > individuální poradenství,
- > individuální poradenství pro rodiče a osoby blízké klientům,
- > individuální psychoterapie,
- > informační servis,
- > jiné odborné vyšetření,
- > korespondenční práce,
- > krizová intervence,
- > krizová intervence po telefonu a internetu,
- > odběry biologického materiálu,
- > orientační test z moči,
- > práce s rodinou,
- > pracovní terapie,
- > program včasné intervence,
- > psychiatrické vyšetření,
- > psychologické vyšetření,
- > rodinná terapie,
- > skupinová psychoterapie,
- > skupinová terapie a poradenství,
- > skupiny pro rodiče a blízké klientovi,
- > sociální práce,
- > socioterapie,
- > somatické vyšetření,

- › telefonické, písemné a internetové poradenství,
- › testování infekčních nemocí,
- › úkony potřebné pro zajištění práce s klientem,
- › vstupní zhodnocení stavu klienta,
- › základní zdravotní ošetření,
- › zátěžové programy,
- › zhodnocení stavu a potřebnosti drogové služby.

1.2.5 Stacionární programy

- › chráněná práce / podporované zaměstnání,
- › individuální poradenství,
- › individuální poradenství pro rodiče a osoby blízké klientům,
- › individuální psychoterapie,
- › informační servis,
- › jiné odborné vyšetření,
- › korespondenční práce,
- › krizová intervence,
- › krizová intervence po telefonu a internetu,
- › odběry biologického materiálu,
- › orientační test z moči,
- › práce s rodinou,
- › pracovní terapie,
- › program včasné intervence,
- › psychiatrické vyšetření,
- › psychologické vyšetření,
- › rodinná terapie,
- › skupinová psychoterapie,
- › skupinová terapie a poradenství,
- › skupiny pro rodiče a blízké klientovi,
- › sociální práce,
- › socioterapie,
- › somatické vyšetření,
- › telefonické, písemné a internetové poradenství,
- › testování infekčních nemocí,
- › úkony potřebné pro zajištění práce s klientem,
- › vstupní zhodnocení stavu klienta,
- › základní zdravotní ošetření,
- › zátěžové programy,
- › zhodnocení stavu a potřebnosti drogové služby.

1.2.6 Krátkodobá a střednědobá ústavní léčba

- › individuální poradenství,
- › individuální poradenství pro rodiče a osoby blízké klientům,
- › individuální psychoterapie,
- › informační servis,
- › jiné odborné vyšetření,
- › krizová intervence,

- > krizová intervence po telefonu a internetu,
- > odběry biologického materiálu,
- > orientační test z moči,
- > práce s rodinou,
- > pracovní terapie,
- > psychiatrické vyšetření,
- > psychologické vyšetření,
- > rodinná terapie,
- > skupinová psychoterapie,
- > skupinová terapie a poradenství,
- > skupiny pro rodiče a blízké klientovi,
- > sociální práce,
- > socioterapie,
- > somatické vyšetření,
- > telefonické, písemné a internetové poradenství,
- > testování infekčních nemocí,
- > vstupní zhodnocení stavu klienta,
- > zátěžové programy,
- > zhodnocení stavu a potřebnosti drogové služby.

1.2.7 Rezidenční péče v terapeutických komunitách

- > chráněná práce / podporované zaměstnání
- > individuální poradenství,
- > individuální poradenství pro rodiče a osoby blízké klientům,
- > individuální psychoterapie,
- > jiné odborné vyšetření,
- > krizová intervence,
- > odběry biologického materiálu,
- > orientační test z moči,
- > práce s rodinou,
- > pracovní terapie,
- > psychiatrické vyšetření,
- > psychologické vyšetření,
- > rekvalifikace,
- > rodinná terapie,
- > skupinová psychoterapie,
- > skupinová terapie a poradenství,
- > skupiny pro rodiče a blízké klientovi,
- > sociální práce,
- > socioterapie,
- > somatické vyšetření,
- > telefonické, písemné a internetové poradenství,
- > testování infekčních nemocí,
- > vstupní zhodnocení stavu klienta,
- > zátěžové programy,
- > zhodnocení stavu a potřebnosti drogové služby.

1.2.8 Ambulantní doléčovací programy

- > chráněná práce / podporované zaměstnání,
- > individuální poradenství,
- > individuální poradenství pro rodiče a osoby blízké klientům,
- > individuální psychoterapie,
- > informační servis,
- > jiné odborné vyšetření,
- > korespondenční práce,
- > krizová intervence,
- > krizová intervence po telefonu a internetu,
- > odběry biologického materiálu,
- > orientační test z moči,
- > práce s rodinou,
- > pracovní terapie,
- > psychiatrické vyšetření,
- > psychologické vyšetření,
- > rekvalifikace,
- > rodinná terapie,
- > skupinová psychoterapie,
- > skupinová terapie a poradenství,
- > skupiny pro rodiče a blízké klientovi,
- > sociální práce,
- > socioterapie,
- > somatické vyšetření,
- > telefonické, písemné a internetové poradenství,
- > testování infekčních nemocí,
- > vstupní zhodnocení stavu klienta,
- > zátěžové programy,
- > zhodnocení stavu a potřeby drogové služby.

1.2.9 Substituční léčba

- > individuální poradenství,
- > individuální poradenství pro rodiče a osoby blízké klientům,
- > individuální psychoterapie,
- > informační servis,
- > jiné odborné vyšetření,
- > krizová intervence,
- > krizová intervence po telefonu a internetu,
- > odběry biologického materiálu,
- > orientační test z moči,
- > práce s rodinou,
- > pracovní terapie,
- > psychiatrické vyšetření,
- > psychologické vyšetření,
- > rodinná terapie,
- > skupinová psychoterapie,
- > skupinová terapie a poradenství,

- > skupiny pro rodiče a blízké klientovi,
- > sociální práce,
- > socioterapie,
- > somatické vyšetření,
- > telefonické, písemné a internetové poradenství,
- > testování infekčních nemocí,
- > vstupní zhodnocení stavu klienta,
- > základní zdravotní ošetření,
- > zhodnocení stavu a potřebnosti drogové služby.

1.2.10 Programy primární prevence

- > beseda,
- > dlouhodobý/komplexní program primární prevence,
- > edukativní program,
- > individuální poradenství,
- > individuální poradenství pro rodiče a osoby blízké klientům,
- > informační servis,
- > interaktivní seminář,
- > komponovaný preventivní program,
- > vzdělávání peer aktivistů,
- > program primární prevence pro rizikové skupiny,
- > program včasné intervence,
- > přednáška,
- > telefonické, písemné a internetové poradenství,
- > vstupní zhodnocení stavu klienta,
- > vzdělávací seminář,
- > zhodnocení stavu a potřebnosti drogové služby.

1.3 Adiktologické výkony

Jde o výkony, které jsou součástí seznamu zdravotních výkonů ve vyhlášce č. 134/1998 Sb., kterou se vydává Seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami od konce r. 2013. Je to celkem 6 typů zdravotních výkonů pro profesi adiktologa:

1. vyšetření adiktologem při zahájení adiktologické péče,
2. vyšetření adiktologem kontrolní,
3. minimální kontakt adiktologa s pacientem,
4. adiktologická terapie individuální,
5. adiktologická terapie rodinná,
6. adiktologická terapie skupinová, typ I. pro skupinu max. 9 osob.

Podmínkou vykazování zdravotních výkonů (919) je provádění na základě předchozí indikace lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru psychiatrie nebo v oboru dětská a dorostová psychiatrie nebo lékaře se zvláštní odbornou způsobilostí v oboru návykové nemoci. Revize pacientova stavu a léčebného plánu probíhá ve spolupráci adiktologa s lékařem se specializovanou způsobilostí v oboru psychiatrie nebo v oboru dětská a dorostová psychiatrie nebo lékařem se zvláštní odbornou způsobilostí v oboru návykové nemoci. Frekvence je stanovena každé 3 měsíce a výsledky jsou zaznamenávány do pacientovy dokumentace. Průběžné hodnocení pacientova stavu

umožňuje flexibilně reagovat na měnící se potřeby pacienta včetně případného převedení do jiné léčby.

Definice těchto výkonů jsou v kapitole **Adiktologické výkony – výkony prováděné pouze adiktologem (nové výkony, revize 1.1)**, str. 41.

1.4 Odbornosti pracovníků a jejich zařazení

V oblasti personálního zabezpečení a kvalifikačních předpokladů došlo od r. 2006 ke značnému posunu, byla novelizována řada resortních předpisů v této oblasti a personální nároky jsou rovněž obsaženy ve Standardech odborné způsobilosti služeb pro uživatele drog (Libra et al., 2012), proto byla tato kapitola v revizi 1.1 vypuštěna.

2 Seznam výkonů

V této kapitole jsou v abecedním pořadí popsány všechny výkony poskytované ve všech typech drogových služeb (bez ohledu na to, zda jde o specifické, či průřezové výkony). Definice každého výkonu se skládá z následujících prvků:

- **Kód výkonu** je složen z písmene a dvoumístného čísla. Písmeno určuje požadovanou minimální odbornost pracovníka, který smí výkon provést (škála A, B, C)²; číslo má pořadový charakter.
- **Název výkonu.**
- **Požadavek na odbornost** zakotvuje minimální (popř. doporučenou) úroveň kvalifikace pracovníka, který je oprávněn k poskytování daného výkonu.
- **Popis procedury (obsah výkonu)** uvádí v obecné rovině postup, jakým by měl být výkon proveden, či krátce specifikuje, v čem výkon spočívá. Je tedy popsána činnost pracovníka při poskytování tohoto výkonu.
- **Vymezení vnějších podmínek** stanovuje minimální požadavky na prostředí nebo místo, kde má být výkon proveden (např. pracovna s příslušnými parametry pro provedení skupinové terapie).
- **Popis potřebného materiálu** specifikuje minimální požadavky na materiální vybavení nutné k danému výkonu.
- **Vymezení rozsahu** definuje minimální doporučenou dobu trvání jedné jednotky daného výkonu (vychází se ze zdravotnického sazebníku a z praktických zkušeností). Při překročení doby trvání výkonu, ať již z důvodu aktuální potřeby (např. nutnost provést delší garantský pohovor), nebo je v daném zařízení úzus provádět výkon v delším rozsahu (např. skupinovou terapii), jde o více jednotek výkonů. Např. pokud má výkon stanovený rozsah 20 minut a jeho provedení trvalo 50 minut, jde o 2 výkony, od 60 minut jde o 3 výkony atd. U některých výkonů dlouhodobějšího charakteru je vymezena rovněž minimální celková doba pro poskytování daného výkonu jednotlivým klientům, popř. minimální počet jednotek výkonu poskytovaných v určitém časovém období.

² A – vyšší odborný adiktologický pracovník (specialista), B – odborný adiktologický pracovník, C – nižší odborný adiktologický pracovník.

2.1 Beseda

Kód výkonu:	A01
Požadavek na odbornost	Definují jiné předpisy a standardy.
Popis procedury (obsah výkonu)	Forma jednorázových primárněpreventivních aktivit (popř. bývá řazena do série besed nebo do víceletých programů). Lektor rozhovorem s posluchači zjišťuje jejich znalosti, názory a postoje a podle jejich úrovně se zaměřuje na konkrétní témata, odpovídá na dotazy a dává prostor pro vyjádření jednotlivých osob ve skupině.
Vymezení vnějších podmínek	Doporučený maximální počet osob ve skupině je 30. Doporučena je školní třída, vhodnější je však prostor klubového charakteru (společenská místnost apod.).
Popis potřebného materiálu	Nejsou nutné žádné speciální pomůcky. V případě výkladu jsou doporučené pomůcky zvyšující názornost (fotografie, napodobeniny atd.).
Vymezení rozsahu	45 minut
Poznámka	–

2.2 Dlouhodobý/komplexní program primární prevence

Kód výkonu	A02
Požadavek na odbornost	Definují jiné předpisy a standardy.
Popis procedury (obsah výkonu)	Kontinuální, komplexní a interaktivní program, jehož součástí je jak problematika návykových látek (informace o účincích a rizicích, zdravotních a sociálních důsledcích spojených s užíváním drog atd.), tak také rozvoj sociálních dovedností, především navazování zdravých vztahů mimo rodinu, schopnost čelit sociálnímu tlaku, rozhodovací dovednosti, schopnost efektivně řešit konflikty apod. Podle potřeby musí být možnost v rámci výkonu zajistit následující položky: <ul style="list-style-type: none">> vzdělávání lektorů primární prevence,> blok primární prevence (zahrnuje diskusi, přednášku, relaxační techniky, aktivní sociální učení apod.),> konzultace a informační servis (internet, odborná knihovna apod.),> distribuce informačních materiálů.
Vymezení vnějších podmínek	Stabilní organizační, technické a odborné zázemí pro lektory primární prevence. Maximální počet osob v cílové skupině je 30.
Popis potřebného materiálu	Standardní materiálové zabezpečení pro programy primární prevence, např. výtvarné potřeby.
Vymezení rozsahu	1 jednotka je 45 minut. Kontinuální a průběžná práce min. 24 měsíců. Celkový objem přímé práce s cílovou skupinou je min. 4 jednotky/rok.
Poznámka	Náročnost programu vyžaduje kontinuální supervizi programu jako celku. Program musí mít zpracován vlastní metodický manuál.

2.3 Edukativní program

Kód výkonu	A03
Požadavek na odbornost Popis procedury (obsah výkonu)	Definují jiné předpisy a standardy. Ucelený vzdělávací program zahrnující teoretickou přípravu a základní informace z oblasti drogové problematiky, případně prohlubování získaných znalostí, předávání aktuálních informací a nácvik praktických dovedností. Podle potřeby musí být možnost v rámci výkonu zajistit následující položky: <ul style="list-style-type: none"> > vzdělávací lekce (zahrnují přednášky, diskuse, řešení modelových situací apod.), > informační servis (internet, odborná knihovna, tel. informační servis), > distribuce informačních materiálů, > odborná stáž.
Vymezení vnějších podmínek	Stabilní organizační a technické zázemí. Maximální počet frekventantů edukativního programu je 30. Program se doporučuje provádět v jiné místnosti, nežli ve školní třídě. Vhodná je klubovna, společenská místnost apod.
Popis potřebného materiálu	Standardní materiálové zabezpečení pro programy primární prevence, např. výtvarné potřeby.
Vymezení rozsahu	1 jednotka je 45 minut. Minimální rozsah celého edukativního programu: 30 jednotek. (doporučeno je 40 jednotek/pololetí či semestr).
Poznámka	Musí být stanovena osoba zodpovědná za koordinaci celého edukativního programu a osoba zajišťující jeho odbornou garanci.

2.4 Hygienický servis

Kód výkonu	C04
Požadavek na odbornost Popis procedury (obsah výkonu)	Definují jiné předpisy a standardy. Cílem výkonu je pomoci obnovovat základní hygienické návyky klientů. Výkonem je: <ul style="list-style-type: none"> > poskytnutí prostředků pro využití sprchy (umývárny) – použití WC a omytí rukou je nedílnou součástí hygienických pravidel provozu prostor K-centra, nelze je samo o sobě vykazovat jako hygienický servis, > poskytnutí možnosti základní hygieny (WC, sprcha), > poskytování obnošeného šatstva, > poskytování možnosti vyprání prádla.
Vymezení vnějších podmínek	Zázemí odpovídající hygienickým požadavkům a požadavkům na daný typ výkonu: koupelna, umývárna (sprchový kout), pračka a sušárna (popř. sušička), oddělené WC pro ženy a muže.
Popis potřebného materiálu	Hygienické pomůcky, osušky a ručníky, čisticí prostředky, šatstvo (podle možností zařízení).
Vymezení rozsahu	20 minut V případě praní prádla je definován speciální režim podle potřeb a možností daného zařízení.
Poznámka	Doporučujeme v operačním manuálu zakotvit podrobnější popis úkonů spadajících pod tento výkon a specifikovat materiálové a prostorové vybavení, které odpovídá reálným možnostem zařízení.

2.5 Chráněná práce / podporované zaměstnání

Kód výkonu	B05
Požadavek na odbornost Popis procedury (obsah výkonu)	Definují jiné předpisy a standardy. Výkon zahrnující činnosti vykonávané v prostředí pracovní dílny, či chráněného zaměstnání. Součástí provádění tohoto výkonu je organizační zajištění pracovní příležitosti v chráněném zaměstnání (zahrnuje kontakt s úřadem práce apod.), dále pak uzavření kontraktu s klientem (rozsah a podmínky práce, odměna apod.). Nutnou podmínkou pro provádění tohoto výkonu je zajištění a úzká vazba na poradenské a další související služby. Výkonem jsou: <ul style="list-style-type: none">> práce v chráněné dílně,> práce v chráněném zaměstnání,> práce na chráněném místě³.
Vymezení vnějších podmínek	Pracoviště musí splňovat základní požadavky vyplývající z norem pro bezpečnost práce (zejména při provozu nebezpečných strojů a zařízení), musí odpovídat hygienickým normám. Na 1 pracovního terapeuta připadá max. počet 12 klientů/den.
Popis potřebného materiálu	Materiálové požadavky vyplývají z konkrétní činnosti. Zařízení musí mít danou činnost popsanou ve svém operačním manuálu, kde by měly být stanoveny tabulky spotřeby materiálu. Např. stanovena průměrná spotřeba materiálu na klienta a den či jinou adekvátní časovou jednotku. Požadavky na materiál dále vycházejí z ekonomicko-technických možností zařízení.
Vymezení rozsahu	1 klient / 1 hodina
Poznámka	–

³ Pracovní místo vytvořené zaměstnavatelem pro osobu se zdravotním postižením na základě písemné dohody s úřadem práce.

2.6 Individuální poradenství

Kód výkonu	A06
Požadavek na odbornost Popis procedury (obsah výkonu)	Definují jiné předpisy a standardy. Rozlišujeme tyto základní typy: <ul style="list-style-type: none"> > Obecné poradenství, jež se zaměřuje na řešení aktuálních problémů a zvyšování kompetence klienta tyto problémy řešit. > Strukturované poradenství, jeho cílem je pomoci klientovi efektivněji jednat a dosahovat svých cílů. Probíhá strukturovaně na základě plánu, jenž je průběžně modifikován. Jde o poradenství s prvky psychoterapie. O průběhu jednotlivých sezení je vedena dokumentace. > Garantský rozhovor, individuální konzultace klienta s jeho garantem týkající se průběhu naplňování léčebného plánu klienta. Rozhovor je vysoce strukturovaný, obsahuje méně prvků psychoterapie a je zaměřen spíše prakticky na rozvoj konkrétních schopností a dovedností klienta.
Vymezení vnějších podmínek	Samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 10 m ² . Podmínkou je přirozené osvětlení a větrání. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce.
Popis potřebného materiálu	Není nutný žádný specifický materiál, nejde-li o kombinaci s prací s materiálem, pak se materiálové požadavky přizpůsobují potřebám práce a finančním možnostem zařízení.
Vymezení rozsahu	30 minut
Poznámka	–

2.7 Individuální poradenství pro rodiče a osoby blízké klientům

Kód výkonu	A07
Požadavek na odbornost Popis procedury (obsah výkonu)	Definují jiné předpisy a standardy. Rozlišujeme dva základní typy: <ul style="list-style-type: none"> > Obecné poradenství pro rodinného příslušníka či jinou blízkou osobu uživatele drog. Cílem je pomoci zvýšit jejich kompetence při řešení problémů spojených s užíváním drog blízké osoby. > Strukturované poradenství s cílem pomoci lépe chápat uživatele drog a pomáhat mu, aby se dokázal efektivněji vyrovnávat s určitým typem konkrétního problému a lépe dosahovat svých cílů. Probíhá strukturovaně na základě plánu, jenž je průběžně modifikován. Jde o poradenství s prvky psychoterapie a o průběhu jednotlivých sezení je vedena dokumentace.
Vymezení vnějších podmínek	Samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 10 m ² . Podmínkou je přirozené osvětlení a větrání. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce.
Popis potřebného materiálu	Není nutný žádný specifický materiál, nejde-li o kombinaci s prací s materiálem, pak se materiálové požadavky přizpůsobují potřebám práce a finančním možnostem zařízení.
Vymezení rozsahu	30 minut
Poznámka	–

2.8 Individuální psychoterapie

Kód výkonu	A8
Požadavek na odbornost	Definují jiné předpisy a standardy.
Popis procedury (obsah výkonu)	Systematická individuální psychoterapie prováděná osobou kvalifikovanou pro některý z obecně uznaných psychoterapeutických postupů. Způsob (začátek a ukončení), obsah, rozsah i cíl vycházejí ze zvoleného postupu a odpovídají danému psychoterapeutickému zaměření. Do dokumentace se pořídí zápis v rozsahu potřebném pro ošetřujícího terapeuta a tým.
Vymezení vnějších podmínek	Samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 10 m ² . Podmínkou je přirozené osvětlení a větrání. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce.
Popis potřebného materiálu	Není nutný žádný specifický materiál, nejde-li o kombinaci s prací s materiálem, pak se materiálové požadavky přizpůsobují potřebám práce a finančním možnostem zařízení.
Vymezení rozsahu	30 minut
Poznámka	–

2.9 Informační servis

Kód výkonu	C9
Požadavek na odbornost	Definují jiné předpisy a standardy.
Popis procedury (obsah výkonu)	Informace jsou podávány výhradně na základě vyjádřeného zájmu klienta. Odpovídají povaze situace, stavu klienta a možnostem pracovníka. Pracovník může poskytnutí určité informace odmítnout, bude-li v rozporu s jeho přesvědčením o vhodnosti dané informace a její užitečnosti pro klienta. Jde o následující informace: <ul style="list-style-type: none">> o bezpečnějším užívání drog a bezpečnějším sexu,> o zdravotní a sociálně-právní oblasti,> o literatuře pro vzdělávání,> jiné specifické informace, které nelze zařadit do žádné z předcházejících kategorií.
Vymezení vnějších podmínek	Nejvhodnější je samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 10 m ² . Podmínkou je přirozené osvětlení a větrání. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce. Není-li takovýto prostor k dispozici, pak je možné využít kontaktní místnost nebo jinou místnost odpovídající hygienickým požadavkům (velikost, světlo, větrání) a dalším požadavkům (např. dostatečné soukromí pro rozhovor). Informační servis smí být poskytován také přímo v terénu. Vnější podmínky pak odpovídají daným možnostem a situaci.
Popis potřebného materiálu:	V případě, že je informační servis prováděn kromě ústního sdělení také písemnou formou, pak jde o literaturu, různé typy informačních materiálů (např. zásady bezpečného užívání), propagační materiály (kontakty na pomáhající instituce apod.).
Vymezení rozsahu:	5 minut
Poznámka:	–

2.10 Interaktivní seminář

Kód výkonu	A10
Požadavek na odbornost Popis procedury (obsah výkonu)	Definují jiné předpisy a standardy. Většinou jednorázová aktivita, která interaktivní formou zprostředkovává informace o problematice užívání návykových látek, potenciálních sociálních a zdravotních důsledcích souvisejících s užíváním drog a o možnostech, kam se obrátit v případě potíží spojených s užíváním drog. Doporučené (preferované) je však její zařazení do komplexního dlouhodobého programu, nikoli jednorázové provedení bez jakékoli další návaznosti. Podle potřeby musí být možnost v rámci výkonu zajistit následující položky: <ul style="list-style-type: none"> > blok primární prevence (zahrnuje např. diskusi, řešení modelových situací, relaxační techniky), > distribuce informačních materiálů, > konzultace.
Vymezení vnějších podmínek	Stabilní organizační a technické zázemí. Doporučený maximální počet frekventantů je 30. Program se doporučuje provádět v jiné místnosti než ve školní třídě. Vhodná je klubovna, společenská místnost apod.
Popis potřebného materiálu	Standardní materiálové zabezpečení pro programy primární prevence, případně výtvarné potřeby apod.
Vymezení rozsahu	45 minut Doporučeno v bloku 2 krát 45 minut.
Poznámka	–

2.11 Intervence v prostředí zábavy

Kód výkonu	B11
Požadavek na odbornost Popis procedury (obsah výkonu)	Definují jiné předpisy a standardy. Jedná se o vytvoření základního pracovního rámce potřebného pro realizaci konkrétní služby, který vychází z aktuální situace klienta a jeho potřeb. Cílem je vytvoření dostatečné vzájemné důvěry a podmínek, potřebných pro poskytování dalších služeb. Součástí kontaktní práce je hledání a upevňování hranic komunikace s klientem a kultivování jeho schopnosti vyjádřit své potřeby a naučit se využívat existující nabídky služeb. V rámci výkonu musí být možnost zajistit následující položky: <ul style="list-style-type: none"> > kontaktní práce na tanečních akcích, > kontakt s promotéry a příprava, > poradenství, > informační servis, > získávání údajů o místní scéně, > mapování rizikového chování klienta.
Vymezení vnějších podmínek	Práce probíhá v terénu, zpravidla na taneční scéně. Vnější podmínky pak odpovídají daným možnostem a situaci. Důrazně je doporučeno využít místa dohodnutého s promotérem a pohybovat se na akci pouze v rámci schválených pravidel.
Popis potřebného materiálu	Není nutný žádný specifický materiál.
Vymezení rozsahu	10 minut
Poznámka	–

2.12 Jiné odborné vyšetření

Kód výkonu	A12
Požadavek na odbornost Popis procedury (obsah výkonu)	Definují jiné předpisy a standardy. Jiné odborné vyšetření je prováděno pouze v indikovaných případech a slouží ke zhodnocení stavu klienta z hlediska schopností a výkonů v požadované oblasti. Vyšetření zahrnuje rozhovor s klientem, pozorování klientova chování, analýzu jeho výtvorů, případně dalších relevantních informací. Závěry vyšetření a další terapeutický plán jsou zaneseny do dokumentace. Výkonem je: <ul style="list-style-type: none">> etopedické vyšetření,> pedagogické vyšetření,> speciálně-pedagogické vyšetření,> jiné odborné vyšetření.
Vymezení vnějších podmínek	Pro práci je doporučena samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 10 m ² . Doporučené je přirozené osvětlení a větrání. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce.
Popis potřebného materiálu	Seznam potřebného materiálu vychází z cílů daného vyšetření a musí odpovídat požadavkům daného oboru.
Vymezení rozsahu	30 minut
Poznámka	–

2.13 Komponovaný preventivní program

Kód výkonu	A13
Požadavek na odbornost Popis procedury (obsah výkonu)	Definují jiné předpisy a standardy. Jde většinou o jednorázový program kombinující uměleckou formu (např. film či divadelní představení s drogovou tematikou) s následnou diskusí s odborníky v oblasti prevence užívání drog. Tato forma předpokládá aktivní zapojení diváků. Podle potřeby musí být možnost v rámci výkonu zajistit následující položky: <ul style="list-style-type: none">> videoprojekce,> hudební projekce,> divadelní představení,> diskuse,> distribuce informačních materiálů.
Vymezení vnějších podmínek	Stabilní organizační a technické zázemí. Maximální počet frekventantů programu je závislý na technických možnostech a koncepci programu.
Popis potřebného materiálu	Materiální a technické požadavky jsou závislé na zvolené formě programu.
Vymezení rozsahu	45 minut; doporučeno v bloku 2 krát 45 minut.
Poznámka	–

2.14 Kontaktní práce (revize 1.2)

Kód výkonu	B14
Požadavek na odbornost Popis procedury (obsah výkonu)	Definují jiné předpisy a standardy. Jde o vytvoření základního pracovního rámce potřebného pro realizaci konkrétní služby, který vychází z aktuální situace klienta a jeho potřeb. Cílem je vytvoření vzájemné důvěry a podmínek, potřebných pro poskytování dalších služeb. Jsou hledány a upevňovány hranice komunikace s klientem a kultivovány jeho schopnosti vyjádřit své potřeby a naučit se využívat existující nabídky služeb. Neoddělitelnou součástí kontaktní práce je i získávání údajů o místní drogové scéně a mapování rizikového chování klienta. Rozlišujeme:
Vymezení vnějších podmínek	<ul style="list-style-type: none"> > práci v terénu (kontaktní práci na ulici a mobilní terénní práci), > práci v kontaktní místnosti. Kontaktní místnost odpovídá hygienickým požadavkům (velikost: min. 15 m ² , dostatečné osvětlení a větrání). Kontaktní místnost je chráněné prostředí, které má charakter blízký neformálnímu kavárenskému prostředí (podporuje nízkoprahovost programu), ale zároveň má jasně definovaná a transparentní pravidla. Kontaktní práce může být prováděna také přímo v terénu. Vnější podmínky pak odpovídají daným možnostem a situaci.
Popis potřebného materiálu Vymezení rozsahu	Není nutný žádný specifický materiál. <ul style="list-style-type: none"> > 10 minut v terénu⁴ > 10 minut v kontaktní místnosti⁵
Poznámka	–

2.15 Korespondenční práce

Kód výkonu	C15
Požadavek na odbornost Popis procedury (obsah výkonu)	Definují jiné předpisy a standardy. Písemný kontakt s klientem ve vazební věznici a výkonu trestu odnětí svobody v rámci jeho podpory, udržení kontaktu, podání informací, odkazu či zprostředkování kontaktu na jinou instituci.
Vymezení vnějších podmínek	Samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 10 m ² . Doporučené je přirozené osvětlení a větrání. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce.
Popis potřebného materiálu	Papír, obálky, známky. Doporučuje se pro různé typy korespondence vypracovat do operačního manuálu přibližnou normu spotřeby materiálu na klienta.
Vymezení rozsahu	20 minut
Poznámka	–

⁴ Revize 1.2

⁵ Jde o dobu strávenou komunikací s klientem.

2.16 Krizová intervence

Kód výkonu	B16
Požadavek na odbornost	Definují jiné předpisy a standardy.
Popis procedury (obsah výkonu)	Diagnosticko-terapeutický přístup přispívající ke zvládnutí psychické krize. Může jít o opakovaná setkání, pozorování chování klienta s důrazem na posouzení aktuálního psychického stavu, rozhovor směřovaný k základní orientaci v příčinách krizového stavu, cílenou intervenci zaměřenou na zvládnutí potíží, diagnosticko-terapeutickou rozhahu atd. Intervence obsahuje také návrh opatření, založení dokumentace (nejedná-li se o klienta s již založenou dokumentací v daném programu či zařízení). O rozsahu a způsobu provedení intervence se pořídí zápis v rozsahu potřebném pro evidenci, kontrolu a supervizi.
Vymezení vnějších podmínek	Samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 10 m ² . Podmínkou je přirozené osvětlení a větrání. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce. V případě nutnosti (akutní krize) lze provádět kdekoli je to možné, rozhodnutí je na terapeutovi. Krizová intervence může být prováděna také přímo v terénu. Vnější podmínky pak odpovídají daným možnostem a situaci.
Popis potřebného materiálu	Není nutný žádný specifický materiál.
Vymezení rozsahu	30 minut
Poznámka	–

2.17 Krizová intervence po telefonu a internetu

Kód výkonu	B17
Požadavek na odbornost	Definují jiné předpisy a standardy.
Popis procedury (obsah výkonu)	Telefonický rozhovor nebo písemná komunikace prováděná prostřednictvím internetu za účelem poskytnutí krizové intervence (nikoli za účelem poradenského či informačního kontaktu). O rozsahu a způsobu provedení intervence se pořídí zápis v rozsahu potřebném pro evidenci, kontrolu a supervizi.
Vymezení vnějších podmínek	Samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 10 m ² . Podmínkou je přirozené osvětlení a větrání. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce. Technické vybavení musí odpovídat základním požadavkům na tento typ intervence (např. provoz internetového poradenství a informačního servisu). Provozovatel odpovídá za dodržení základních technických parametrů, které tato práce vyžaduje (dostatečná kapacita připojení apod.).
Popis potřebného materiálu	Není nutný žádný specifický materiál.
Vymezení rozsahu	10 minut
Poznámka	–

2.18 Kvalitativní analýza tablet syntetických drog

Kód výkonu	B18
Požadavek na odbornost	Definují jiné předpisy a standardy.
Popis procedury (obsah výkonu)	Výkon zahrnuje přípravný kontakt s promotéry, základní informační servis (informace o síti služeb, principy harm reduction na taneční scéně apod.), poradenství a provedení orientační analýzy obsahu tablet syntetických drog pomocí schválených reakčních činidel a podle definovaných standardů. Spolu s výsledky testu jsou poskytovány specifické informace vhodné pro uživatele syntetických drog. Součástí výkonu je základní evidence provedených testů.
Vymezení vnějších podmínek	Práce probíhá přímo v terénu na taneční akci. Důrazně je doporučeno využít místa dohodnutého s promotérem a pohybovat se na scéně pouze v rámci schválených pravidel.
Popis potřebného materiálu	Set na testování tablet (čínidla Marquis a Mecke), světlo, stůl na chráněném místě, letáky apod.
Vymezení rozsahu	20 minut
Poznámka	–

2.19 Odběry biologického materiálu

Kód výkonu	B19
Požadavek na odbornost	Definují jiné předpisy a standardy.
Popis procedury (obsah výkonu)	Výkon slouží k získání biologického materiálu, k jeho dalšímu vyšetření a jde o provedení: <ul style="list-style-type: none"> > odběru moči, > odběru krve, > odběru slin, > odběru jiného biologického materiálu. Musí být zajištěn transport biologického materiálu do příslušné laboratoře v souladu s předpisy.
Vymezení vnějších podmínek	Výkon smí být proveden jen v prostorách, které splňují hygienické normy k odběru a nakládání s biologickým materiálem. Zařízení musí mít zajištěnu likvidaci odpadů dle platných hygienických norem.
Popis potřebného materiálu	Zdravotnický materiál nezbytný k realizaci odběru: odběrový set pro odběr krve, tampony, dezinfekce, kontejner na použitý infekční materiál, nádoby pro odběr moči.
Vymezení rozsahu:	10 minut
Poznámka:	–

2.20 Orientační test z moči

Kód výkonu:	B20
Podvýkony:	Test na přítomnost drog Těhotenský test
Požadavek na odbornost	Definují jiné předpisy a standardy.
Popis procedury (obsah výkonu)	Rozlišujeme dva základní typy orientačních testů z moči: <ul style="list-style-type: none">> Test na přítomnost drog a jejich metabolitů v moči, jehož cílem je průběžná kontrola abstinence. Po odečtu hodnot (např. míry zabarvení testovacího proužku) provede pracovník vyhodnocení a interpretaci výsledku. Následně vloží zápis o provedení kontrolního testu moči do dokumentace klienta.> Těhotenský test, v jehož případě nabídne pracovník po odečtu výsledku buď další relevantní služby (v případě pozitivního výsledku), nebo poučení o možnostech plánovaného rodičovství (v případě negativního výsledku). Neoddělitelnou součástí testování je předtestové poradenství, předání informací o průběhu a limitech prováděného testu, odběr moči, samotné provedení testu a potestové poradenství.
Vymezení vnějších podmínek	Test smí být proveden výhradně se souhlasem klienta za dodržení všech hygienických norem pro tento způsob práce s biologickým materiálem, včetně zásad bezpečnosti práce a etických norem.
Popis potřebného materiálu	Zdravotnický materiál nezbytný k realizaci odběru a provedení testu (např. nádoby pro odběr moči, testovací sada).
Vymezení rozsahu	20 minut
Poznámka	–

2.21 Potravinový servis

Kód výkonu:	C21
Požadavek na odbornost:	Definují jiné předpisy a standardy.
Popis procedury (obsah výkonu):	Výkonem je: <ul style="list-style-type: none">> Poskytnutí potravin a nápojů, které jsou součástí nabídky K-centra (nezávisle na finanční účasti konzumenta), ke konzumaci v prostorách zařízení.> Výdej vitaminů spojený s instrukcí k jejich užití, bez ohledu na to, zda dojde ke konzumaci v prostorách K-centra. Program je zaměřen na celkovou zdravotní a také částečně sociální pomoc a rehabilitaci. Nabídkou základních potravin a vitaminů je částečně sníženo zdravotní a sociální poškození klientů. Je vedena evidence vydaných potravin a vitaminů.
Vymezení vnějších podmínek:	V rámci kontaktní místnosti je zřízen kuchyňský kout podle základních hygienických norem (velikost, světlo, větrání). V operačním manuálu je nutno zakotvit, které druhy potravin, v jaké úpravě a v jaké normě na osobu smějí být podávány. Přechovávání, příprava a výdej potravin nesmí být v konfliktu s hygienickými normami.
Popis potřebného materiálu:	Varič, rychlovarná konvice, kávovar, chladnička; oddělené nádoby (pouze pro užití klientem); jednorázové nádoby (kelímky, misky, příbory); jednotlivě balené potraviny a nápoje, vitaminy. V operačním manuálu doporučujeme specifikovat dávku vydaných (spotřebovaných) surovin a materiálu na osobu a den.
Vymezení rozsahu:	20 minut
Poznámka:	–

2.22 Práce s rodinou

Kód výkonu	A22
Požadavek na odbornost Popis procedury (obsah výkonu)	Definují jiné předpisy a standardy. Aktivity zaměřené na podporu rodinného systému klienta a ozdravení vztahů, jež byly zatíženy užíváním drog. Jde o různé formy poradenství a edukace, jež mají napomoci podpoře navozených změn u klienta. Práce s rodinou zahrnuje konzultace s rodinnými příslušníky uživatele a s jeho blízkými, a to jednotlivě, s rodinou, či její částí, včetně přítomného uživatele nebo s rodiči. Do dokumentace se pořídí zápis v rozsahu potřebném pro ošetřujícího terapeuta a tým. Výkonem je: <ul style="list-style-type: none"> > Párové poradenství > Rodinné poradenství
Vymezení vnějších podmínek	Samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 15 m ² . Podmínkou je přímé osvětlení a větrání. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce.
Popis potřebného materiálu	Není nutný žádný specifický materiál, nejde-li o kombinaci s prací s materiálem, materiálové požadavky se přizpůsobují potřebám práce a finančním možnostem zařízení.
Vymezení rozsahu	30 minut
Poznámka	–

2.23 Pracovní terapie

Kód výkonu	C23
Požadavek na odbornost Popis procedury (obsah výkonu)	Definují jiné předpisy a standardy. Aktivity zaměřené na nácvik dovedností, pracovních návyků, odpovědnosti a soběstačnosti klienta. Je součástí strukturovaného programu léčebného zařízení. Smysl a způsob provádění pracovní terapie je zakotven v léčebném programu a je popsán v operačním manuálu zařízení. Pracovní terapie zahrnuje široké pole pracovních činností nejčastěji zaměřených na provoz a údržbu zařízení, práci v chráněných dílnách atd. Cílem aktivit je větší schopnost uplatnění klienta na trhu práce.
Vymezení vnějších podmínek	Pracoviště musí splňovat základní požadavky vyplývající z norem pro bezpečnost práce (zejména při provozu nebezpečných strojů a zařízení), musí odpovídat hygienickým normám. Velikost a rozvržení prostoru musí odpovídat danému typu činnosti. Na 1 pracovního terapeuta připadá max. počet 12 klientů. Při práci s nebezpečnými látkami, stroji a zařízeními je nutné stanovit maximální počet osob v souladu s pravidly pro bezpečnost práce.
Popis potřebného materiálu	Materiálové požadavky vyplývají z konkrétní činnosti. Zařízení musí mít danou činnost popsanou ve svém operačním manuálu, kde by měly být stanoveny tabulky spotřeby materiálu. Požadavky na materiál dále vycházejí z ekonomicko-technických možností zařízení.
Vymezení rozsahu	1 klient / 1 hodina
Poznámka	–

2.24 Program primární prevence pro rizikové skupiny

Kód výkonu	A24
Požadavek na odbornost	Definují jiné předpisy a standardy.
Popis procedury (obsah výkonu)	Cílený program primární prevence pro skupiny osob, u kterých je identifikovatelná zvýšená míra rizikových faktorů v chování vzhledem k návykovým látkám, tj. jeví se jako více ohrožené než skupiny jiné. Součástí programu je podpora protidrogových postojů a norem, nabídka pozitivních alternativ pro trávení volného času, rozvoj sociálních dovedností, např. schopnosti čelit sociálnímu tlaku, rozhodovat se, efektivně řešit konflikty. Podle potřeby musí být možnost v rámci výkonu zajistit následující položky: <ul style="list-style-type: none"> > blok primární prevence (zahrnuje např. diagnostiku rizikové skupiny, diskusi, relaxační techniky, aktivní sociální učení), > konzultace a informační servis (internet, odborná knihovna apod.), > distribuce informačních materiálů, > dramatická výchova (DIFOR).
Vymezení vnějších podmínek	Stabilní organizační, technické a odborné zázemí. Maximální počet osob v cílové skupině je 30.
Popis potřebného materiálu	Standardní materiálové zabezpečení pro programy primární prevence, např. výtvarné potřeby.
Vymezení rozsahu	1 jednotka je 45 minut. Doporučuje se dlouhodobá, kontinuální práce, min. 3 bloky po 90 minutách (2 krát 45 minut).
Poznámka	Vhodná je vazba na nízkoprahové kluby a návaznost na další programy, zejména volnočasové.

2.25 Program včasné intervence

Kód výkonu	A25
Požadavek na odbornost	Definují jiné předpisy a standardy.
Popis procedury (obsah výkonu)	Cílený program primární prevence pro vyhledávání a práci s jedinci, u kterých jsou ve zvýšené míře přítomny rizikové faktory pro vznik závislosti nebo jiných problémů souvisejících s užíváním návykových látek. Součástí programu je podpora protidrogových postojů a norem, nabídka pozitivních alternativ pro trávení volného času, rozvoj komunikačních dovedností, zvyšování sebedůvěry, nácvik sociálních dovedností, schopnost čelit tlaku rizikových vrstevníků, rozvoj schopnosti spolupracovat apod. V rámci programu dochází k mapování rizikového chování klienta. Podle potřeby musí být možnost v rámci výkonu zajistit následující položky: <ul style="list-style-type: none"> > blok primární prevence / klubová setkání (zahrnuje např. diskusi, relaxační techniky, aktivní sociální učení, volnočasové aktivity), > konzultace a informační servis (internet, odborná knihovna apod.), > distribuce informačních materiálů.
Vymezení vnějších podmínek	Stabilní organizační, technické a odborné zázemí. Maximální počet osob v cílové skupině je 15. Supervize práce s rizikovými skupinami.
Popis potřebného materiálu	Standardní materiálové zabezpečení pro programy primární prevence, např. výtvarné potřeby.
Vymezení rozsahu	1 jednotka je 45 minut. Doporučují se pravidelná setkání (optimálně 2 krát 45 minut) 1x týdně po dobu min. 6 měsíců.
Poznámka	–

2.26 Přednáška

Kód výkonu	A26
Požadavek na odbornost	Definují jiné předpisy a standardy.
Popis procedury (obsah výkonu)	Jednorázová aktivita (odborný výklad) ryze informačního charakteru, která nepředpokládá výraznější aktivní zapojení cílové skupiny (omezuje se spíše na dotazy apod.), zaměřená na konkrétní téma (např. přehled návykových látek, jejich účinky a rizika, legislativní aspekty v souvislosti s drogovou problematikou).
Vymezení vnějších podmínek	Maximální počet osob ve skupině je 60 (doporučuje se však nepřekračovat počet 30 osob). Doporučená je školní třída, vhodnější je však prostor klubového charakteru (společenská místnost apod.).
Popis potřebného materiálu	Nejsou nutné žádné speciální pomůcky. V případě výkladu jsou doporučené pomůcky zvyšující názornost (fotografie, napodobeniny atd.).
Vymezení rozsahu	45 minut
Poznámka	Doporučuje se začlenění přednášky do komplexního programu a nikoli její jednorázové provedení.

2.27 Psychiatrické vyšetření

Kód výkonu	A27
Požadavek na odbornost	Definují jiné předpisy a standardy.
Popis procedury (obsah výkonu)	Výkon slouží ke zhodnocení duševního stavu klienta, resp. vyloučení duševního onemocnění, stanovení klinické diagnózy nebo stanovení dalšího diagnostického nebo léčebného postupu. Je složen z: <ul style="list-style-type: none"> > rozhovoru/-ů k získání anamnestických dat, > zhodnocení objektivních údajů, > orientačního somatického vyšetření, > popisu duševních funkcí a jejich poruch, > psychopatologického rozboru a syndromologického závěru, > navržení dalšího vyšetřovacího nebo léčebného postupu. <p>Součástí je explorační vyšetření zaměřené na mezidobí, na vývoj symptomatologie, diagnostická a terapeutická rozvaha a terapeutické zásahy včetně indikované psychoterapie, úprava a změny medikace, stanovení dalšího vyšetřovacího postupu. Závěry vyšetření a další terapeutický plán jsou zaneseny do dokumentace.</p>
Vymezení vnějších podmínek	Provádět lze ve zdravotnickém nebo nezdravotnickém zařízení externím zdravotnickým pracovníkem, léčebném ambulantním, lůžkovém zařízení nebo nízkoprahovém centru. Minimální podmínky tvoří samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 10 m ² . Doporučeno je přirozené osvětlení a větrání. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce. Doporučena je psychiatrická nebo psychologická ordinace v souladu s požadovanými hygienickými normami.
Popis potřebného materiálu	Základní vyšetřovací pomůcky (fonendoskop, tonometr, neurologické kladívko, vyšetřovací lůžko).
Vymezení rozsahu	60 minut
Poznámka	–

2.28 Psychologické vyšetření

Kód výkonu	A28
Požadavek na odbornosť: Popis procedury (obsah výkonu)	Definují jiné předpisy a standardy. Psychologické vyšetření je komplexní zkoumání prováděné s cílem zodpovědět specifické otázky týkající se klientova psychického stavu v určitém časovém období nebo predikovat jeho stav v budoucnu. Psychologické vyšetření zahrnuje rozhovor s klientem, pozorování klientova chování, analýzu jeho výtvorů, psychologických nálezů a jiných relevantních zdrojů informací. Závěry vyšetření a další terapeutický plán jsou zaneseny do dokumentace.
Vymezení vnějších podmínek	Provádět lze ve zdravotnickém nebo nezdravotnickém zařízení externím zdravotnickým pracovníkem, léčebném ambulantním, lůžkovém zařízení nebo nízkoprahovém centru. Minimální podmínky tvoří samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorům o minimální ploše 10 m ² (v případě práce s více klienty či rodinnými příslušníky, musí velikost místnosti odpovídat počtu osob). Doporučené je přirozené osvětlení a větrání. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce. Doporučená je psychiatrická nebo psychologická ordinace v souladu s požadovanými hygienickými normami.
Popis potřebného materiálu	Potřeby pro psaní a kreslení (malování), testový materiál (manuály, záznamové archy). Testový materiál si psycholog stanovuje sám, na základě svých zkušeností a potřeb daného případu.
Vymezení rozsahu	60 minut
Poznámka	–

2.29 Rekvalifikace

Kód výkonu	C29
Požadavek na odbornost Popis procedury (obsah výkonu)	Definují jiné předpisy a standardy. Výkon zahrnuje spektrum služeb zaměřených na naučení a vykonávání nové pracovní činnosti/řemesla na základě učebního plánu s cílem zlepšit podmínky uplatnění na trhu práce. V rámci výkonu jsou poskytovány: > vzdělávání, > poradenství.
Vymezení vnějších podmínek	Pracoviště musí splňovat základní požadavky vyplývající z norem pro bezpečnost práce, musí odpovídat hygienickým normám. Velikost a rozvržení prostoru musí odpovídat danému typu činnosti. Délka rekvalifikace je 4–6 měsíců (podle vzdělání uchazečů). Na 1 mistra odborného výcviku připadá max. 12 klientů/den. Při práci s nebezpečnými látkami, stroji a zařízeními je nutné stanovit maximální počet osob v souladu s pravidly pro bezpečnost práce.
Popis potřebného materiálu	Materiálové požadavky vyplývají z konkrétní činnosti. Zařízení musí mít danou činnost popsanou ve svém operačním manuálu, kde by měly být stanoveny tabulky spotřeby materiálu. Např. stanovena průměrná spotřeba materiálu na klienta a den či jinou adekvátní časovou jednotku. Požadavky na materiál dále vycházejí z ekonomicko-technických možností zařízení.
Vymezení rozsahu:	1 klient / 1 hodina
Poznámka:	–

2.30 Rodinná terapie

Kód výkonu	A30
Požadavek na odbornost Popis procedury (obsah výkonu)	Definují jiné předpisy a standardy. Aktivity zaměřené na změnu rodinného systému klienta (struktura, komunikace, sdílení problému apod.) Cílem je podpora navozených změn u klienta. Na rozdíl od rodinného poradenství se vyznačuje systematickostí a zásadnějšími intervencemi do rodinného systému i vyššími požadavky na vzdělání a dovednosti terapeuta. Do dokumentace se pořídí zápis v rozsahu potřebném pro ošetřujícího terapeuta a tým.
Vymezení vnějších podmínek	Samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 15 m ² . Podmínkou je přirozené osvětlení a větrání. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce.
Popis potřebného materiálu	Není nutný žádný specifický materiál, nejde-li o kombinaci s prací s materiálem; materiálové požadavky se přizpůsobují potřebám práce a finančním možnostem zařízení.
Vymezení rozsahu	120 minut ⁶
Poznámka	–

2.31 Sekundární výměnný program

Kód výkonu	B31
Požadavek na odbornost Popis procedury (obsah výkonu)	Definují jiné předpisy a standardy. Program je zaměřený na realizaci výměnného programu prostřednictvím osob užívajících drogy pohybujících se na drogové scéně mimo dosah služeb terénních programů a K-center. Výkon spočívá v činnosti pověřeného pracovníka, který vede strukturovaný program určený referenčním osobám (tzv. indigenní pracovník) z cílové skupiny. Za referenční osobu v tomto případě považujeme uživatele drog s přirozeným vlivem (respektem) ve své sociální skupině, který je schopný pravidelné spolupráce. Pravidelný kontakt s referenční osobou je zaměřený na poskytnutí materiálu a zároveň na získávání potřebného minima informací o skupině klientů využívající výměnný program. Nedílnou součástí je systematické vzdělávání indigenních terénních pracovníků.
Vymezení vnějších podmínek	Zázemí odpovídající hygienickým požadavkům a požadavkům na daný typ výkonu. V případě realizace výkonu v terénu je nutno zpracovat zvláštní podmínky.
Popis potřebného materiálu	Injekční materiál. Standardní harm reduction materiál (bavlněné filtry, voda pro injekční aplikaci, desinfekční alkoholové polštářky, kyselina askorbová atd.). Jiný harm reduction materiál: alobal, prezervativy, vitaminy či jiný zdravotnický materiál. Pomůcky pro sběr materiálu: mobilní kontejnery, kontejner pro uložení biologického odpadu v KC (větší objemy) atd. Pracovníci jsou v souladu s normami pro bezpečnost práce vybaveni adekvátními ochrannými pomůckami pro manipulaci s infekčním materiálem (ochranné rukavice, obuv atd.).
Vymezení rozsahu	30 minut
Poznámka	Doporučuje se zpracovat zásady bezpečnosti práce při zacházení s potenciálně infekčním materiálem.

⁶ Vychází ze zdravotnické definice skupinové psychoterapie uvádějící 120 minut a zahrnující cca 90 minut přímé práce a 30 minut pro přípravu před provedením výkonu, dále zápis do dokumentace po provedení výkonu a poradu terapeutů po provedení výkonu za účelem zhodnocení zvolené terapeutické strategie.

2.32 Skupinová psychoterapie

Kód výkonu	A32
Požadavek na odbornost	Definují jiné předpisy a standardy.
Popis procedury (obsah výkonu)	Systematická skupinová psychoterapie prováděná osobou kvalifikovanou pro některý z obecně uznaných psychoterapeutických postupů. Způsob (začátek a ukončení), obsah, rozsah i cíl vychází ze zvoleného postupu a odpovídá danému psychoterapeutickému zaměření. Do dokumentace se pořídí zápis v rozsahu potřebném pro ošetřujícího terapeuta a tým.
Vymezení vnějších podmínek	Samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 25 m ² (v případě účasti většího počtu klientů než 12, je nutné zvolit větší pracovnu). Doporučené je přirozené osvětlení a větrání. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce.
Popis potřebného materiálu	Není nutný žádný specifický materiál, nejde-li o kombinaci s prací s materiálem; materiálové požadavky se přizpůsobují potřebám práce a finančním možnostem zařízení.
Vymezení rozsahu:	120 minut ⁷
Poznámka:	–

2.33 Skupinová terapie a poradenství

Kód výkonu	A33
Požadavek na odbornost	Definují jiné předpisy a standardy.
Popis procedury (obsah výkonu)	Skupinová práce zaměřená na různé problémové či potenciálně problémové oblasti života klienta, její součástí je návlek komunikačních dovedností, zvládání rolí apod. Nejde o systematickou skupinovou psychoterapii, práce má charakter spíše poradensko-edukativního kontaktu s psychoterapeutickými prvky. Výkonem je: <ul style="list-style-type: none">> tematická skupina (autobiografická skupina, skupina prevence relapsu atd.),> motivační a interakční skupina,> ranní či večerní komunitní setkání. O průběhu aktivit je vedena podrobná dokumentace.
Vymezení vnějších podmínek	Samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 25 m ² (v případě účasti většího počtu osob než 12 je nutné zvolit větší pracovnu). Doporučené je přirozené osvětlení a větrání. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce.
Popis potřebného materiálu	Není nutný žádný specifický materiál, nejde-li o kombinaci s prací s materiálem, pak se materiálové požadavky přizpůsobují potřebám práce a finančním možnostem zařízení.
Vymezení rozsahu:	120 minut ⁸
Poznámka:	–

⁷ Vychází ze zdravotnické definice uvádějící 120 minut a zahrnující cca 90 minut přímé práce a 30 minut pro přípravu před provedením výkonu, dále zápis do dokumentace po provedení výkonu a poradu terapeutů po provedení výkonu za účelem zhodnocení zvolené terapeutické strategie.

⁸ Vychází ze zdravotnické definice skupinové psychoterapie, uvádějící 120 minut a zahrnující cca 90 minut přímé práce a 30 minut pro přípravu před provedením výkonu, dále zápis do dokumentace po provedení výkonu a poradu terapeutů po provedení výkonu za účelem zhodnocení zvolené terapeutické strategie.

2.34 Skupiny pro rodiče a osoby blízké klientovi

Kód výkonu	A34
Požadavek na odbornost Popis procedury (obsah výkonu)	Definují jiné předpisy a standardy. Systematická skupinová práce s rodiči či jinými významnými osobami klienta (rodinní příslušníci, partneři atd.). Cílem práce je podpora rodinného systému klienta. Skupinová práce probíhá formou poradenství, při němž je vedle cílené edukace efektivní i moment sdílení zkušeností mezi jednotlivými členy skupiny. Jednotlivé intervence jsou koordinovány s léčebným plánem klienta. O skupinové práci je vedena dokumentace.
Vymezení vnějších podmínek	Samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 25 m ² (v případě účasti většího počtu osob než 12 je nutné zvolit větší pracovnu). Doporučené je přirozené osvětlení a větrání. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce.
Popis potřebného materiálu	Není nutný žádný specifický materiál, nejde-li o kombinaci s prací s materiálem, pak se materiálové požadavky přizpůsobují potřebám práce a finančním možnostem zařízení.
Vymezení rozsahu:	120 minut ⁹
Poznámka:	–

2.35 Sociální práce

Kód výkonu	B35
Požadavek na odbornost Popis procedury (obsah výkonu)	Definují jiné předpisy a standardy. Aktivity zaměřené na zlepšení sociální situace klienta a jeho schopností řešit běžné sociální problémy. Jsou to: <ul style="list-style-type: none"> > pomoc v oblasti sociálně-právní (např. pomoc při vyřizování sociálních dávek, dokladů, přídavků na děti, kontakt s oddělením péče o dítě, pomoc při řešení problémů s bydlením, splátkové kalendáře), > zprostředkování dalších služeb v jiných zařízeních (záruky a reference), > asistenční služba (doprovod klienta), > probační dohled.
Vymezení vnějších podmínek	Pro základní práci je vhodná samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 10 m ² . Doporučené je přirozené osvětlení a větrání. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce. Pro práci v terénu (přímá pomoc v terénu, návštěva příslušného úřadu, bytu atd.) nejsou zvláštní požadavky.
Popis potřebného materiálu	Výkon není spojen s žádnými zvláštními požadavky na materiál kromě běžného kancelářského vybavení.
Vymezení rozsahu:	30 minut
Poznámka:	–

⁹ Vychází ze zdravotnické definice skupinové psychoterapie uvádějící 120 minut a zahrnující cca 90 minut přímé práce a 30 minut pro přípravu před provedením výkonu, dále zápis do dokumentace po provedení výkonu a poradu terapeutů po provedení výkonu za účelem zhodnocení zvolené terapeutické strategie.

2.36 Socioterapie

Kód výkonu	B36
Požadavek na odbornost	Definují jiné předpisy a standardy.
Popis procedury (obsah výkonu)	Zahrnuje jakékoli strukturované programy směřující k aktivnímu zlepšování a kultivaci komunikačních a sociálních dovedností klienta. Má jasně definovaný terapeutický rámec a musí být zajištěna vazba na ostatní terapeutické programy (prostřednictvím zápisu do dokumentace, případně též aktivním informováním ostatních členů týmu o průběhu a výsledcích práce). Výkonem jsou: <ul style="list-style-type: none">> Všechny základní typy klubových aktivit,> volnočasové programy,> edukativní a výchovné programy (vzdělávání).
Vymezení vnějších podmínek	Jsou dány základními požadavky jednotlivých aktivit. Tyto požadavky však musí být jasně zakotveny v manuálu programu, v němž musí být daná aktivita jasně ohraničena a popsána spolu s prostorovými či jinými požadavky na provádění.
Popis potřebného materiálu	Podle typu aktivity.
Vymezení rozsahu	60 minut
Poznámka	–

2.37 Somatické vyšetření

Kód výkonu	A37
Požadavek na odbornost	Definují jiné předpisy a standardy.
Popis procedury (obsah výkonu)	Výkon slouží ke zhodnocení tělesného stavu klienta, resp. vyloučení tělesného onemocnění, stanovení klinické diagnózy, nebo stanovení dalšího diagnostického, nebo léčebného postupu. Je složen z: <ul style="list-style-type: none">> rozhovoru/-ů k získání anamnestických dat,> zhodnocení objektivních údajů,> fyzikálního somatického vyšetření,> syndromologického závěru,> navržení dalšího vyšetřovacího nebo léčebného postupu. Součástí je vyšetření zaměřené na mezidobí, na vývoj symptomatologie, diagnostická a terapeutická rozvaha a terapeutické zásahy. Závěry vyšetření a další terapeutický plán jsou zaneseny do dokumentace.
Vymezení vnějších podmínek:	Provádět lze ve zdravotnickém nebo nezdravotnickém zařízení externím zdravotnickým pracovníkem. Minimální podmínky tvoří samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 10 m ² s přímým osvětlením a větráním. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce. Doporučena je lékařská ordinace v souladu s požadovanými hygienickými normami.
Popis potřebného materiálu:	Základní vyšetřovací pomůcky (fonendoskop, tonometr, neurologické kladívko, vyšetřovací lůžko). Vzhledem k tomu, že fyzikální vyšetření vyžaduje doplnění o laboratorní vyšetření, je jednou z podmínek možnost odběru biologického materiálu a spolupráce s laboratoří.
Vymezení rozsahu:	60 minut
Poznámka:	–

2.38 Telefonické, písemné a internetové poradenství

Kód výkonu	B38
Požadavek na odbornost Popis procedury (obsah výkonu)	Definují jiné předpisy a standardy. Výkonem je: <ul style="list-style-type: none"> > Telefonický rozhovor nebo písemná komunikace prováděná prostřednictvím telefonu, faxu, pošty či internetu za účelem terapeutické intervence zpravidla podpůrné. O rozsahu a způsobu provedení intervence se pořídí zápis v rozsahu potřebném pro evidenci, kontrolu a supervizi. > Získání nebo předání potřebných informací vedoucích ke kvalifikovanému zajištění následné péče. Může jít také o formu získání nebo předání potřebných informací týkajících se osoby klienta (s jeho informovaným souhlasem). O rozsahu a způsobu získávání informace se pořídí zápis v rozsahu potřebném pro evidenci a kontrolu.
Vymezení vnějších podmínek	Samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 10 m ² . Podmínkou je přirozené osvětlení a větrání. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce. Technické vybavení musí odpovídat základním požadavkům na tento typ intervence (např. provoz internetového poradenství a informačního servisu). Provozovatel odpovídá za dodržení základních technických parametrů, které tato práce vyžaduje (dostatečná kapacita připojení apod.).
Popis potřebného materiálu Vymezení rozsahu	Není nutný žádný specifický materiál. 10 minut
Poznámka	–

2.39 Testování infekčních nemocí

Kód výkonu	B39
Požadavek na odbornost Popis procedury (obsah výkonu)	Definují jiné předpisy a standardy. Cílem výkonu je zjištění možnosti výskytu infekčního onemocnění u klienta. Neoddělitelnou součástí testování je předtestové poradenství, zmapování rizikového chování klienta vzhledem k přenosu infekčních onemocnění, předání informací o infekčních nemocech, o průběhu a limitech prováděného testu, odběr biologického materiálu, samotné provedení testu a potestové poradenství, jehož součástí je zajištění konfirmačního testu a potřebné následné lékařské péče v případě pozitivního výsledku, záruky a reference.
Vymezení vnějších podmínek	Test smí být proveden výhradně se souhlasem klienta za dodržení všech hygienických norem pro tento způsob práce s biologickým materiálem, včetně zásad bezpečnosti práce a etických norem. Výkon smí být proveden jen v prostorách, které splňují hygienické normy k odběru a nakládání s biologickým materiálem. Zařízení musí mít zajištěnou likvidaci odpadů podle platných hygienických norem. Pokud není vyšetření prováděno v místě odběru (např. orientačním rychlým testem z kapilární krve), musí být zajištěn transport biologického materiálu do příslušné laboratoře.
Popis potřebného materiálu Vymezení rozsahu	Zdravotnický materiál nezbytný k realizaci odběru a provedení testu. 30 minut
Poznámka	Zařízení musí mít zpracován manuál pro provádění testování, úklidu, dekontaminaci odběrového materiálu, vedení evidence o testování.

2.40 Úkony potřebné pro zajištění přímé práce s klientem

Kód výkonu	C40
Požadavek na odbornost	Definují jiné předpisy a standardy.
Popis procedury (obsah výkonu)	Zahrnuje všechny takové aktivity, které nejsou součástí přímé práce s klientem, ale bez jejichž provedení není přímá práce s klientem možná nebo se snižuje pravděpodobnost, že k ní vůbec dojde. Jde o mapování pohybu místní drogové scény, vytváření popisu místní scény za účelem vytipování vhodných míst pro streetwork apod. Podmínkou pro provádění výkonu je popis dané činnosti v manuálu zařízení. Činnost samotná musí odpovídat ověřeným a v praxi obecně používaným metodám (aktivní forma vyhledávání cílové skupiny v terénu apod.).
Vymezení vnějších podmínek	Pro práci je vhodná samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 10 m ² . Doporučeno je přirozené osvětlení a větrání. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce. Terénní formu práce lze provádět kdekoli, kde je to vhodné a jeví se jako adekvátní pro dosažení cíle.
Popis potřebného materiálu	Není potřeba žádného speciálního vybavení, kromě základních kancelářských věcí, další požadavky odpovídají potřebám pracovníků a technickým možnostem pro tuto aktivitu.
Vymezení rozsahu	60 minut
Poznámka	–

2.41 Vstupní zhodnocení stavu klienta

Kód výkonu	B41
Požadavek na odbornost	Definují jiné předpisy a standardy.
Popis procedury (obsah výkonu)	Výkon zahrnuje proces navázání spolupráce s klientem (který se může uskutečnit jak v podmínkách streetworku, tak v podmínkách jakékoli jiné drogové služby), získání základních anamnestických informací od klienta (případně rodinných příslušníků, partnera atd.), studium dostupné dokumentace, případně jiný způsob shromažďování informací o klientovi a jeho stavu a vyhodnocení těchto informací. V rámci výkonu je mapováno rizikové chování klienta. Součástí práce je zhodnocení celkového stavu klienta se zvážením dalších potřebných vyšetření a případné stanovení terapeutického plánu. Nedílnou součástí výkonu je vyplnění základních údajů do vstupního záznamového archu.
Vymezení vnějších podmínek	Pro práci je doporučena samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 10 m ² . Doporučeno je přirozené osvětlení a větrání. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce. Terénní formu práce lze provádět kdekoli, kde je to vhodné a jeví se jako adekvátní pro dosažení cíle.
Popis potřebného materiálu	Není potřeba specifické materiálové vybavení.
Vymezení rozsahu	60 minut
Poznámka	Výkon může být proveden vícekrát (tj. ve více sezeních s klientem za sebou). Celková doba mezi jednotlivými sezeními by neměla překročit hranici tří po sobě jdoucích pracovních dnů.

2.42 Distribuce harm-reduction materiálu (dříve výkon Výměnný program, revize 1.1.)

Kód výkonu	C42
Požadavek na odbornost Popis procedury (obsah výkonu)	Definují jiné předpisy a standardy. Výkon se týká především výměnného programu jehel a stříkaček. Vlastní výkon zahrnuje výměnu injekčního materiálu nebo jeho součásti – samostatný výdej čistého nebo příjem použitého injekčního materiálu. Nedílnou součástí výměnného programu je nabídka standardního vybavení potřebného k bezpečné aplikaci (např. tampony, desinfekční materiál), včetně poučení o bezpečné likvidaci použitého materiálu. Dále může být podle potřeby vydáván i jiný harm reduction materiál (např. prezervativy, alobal, želatinové tobolky, pomůcky ke šňupání drogy). Součástí výkonu je i mapování rizikového chování klienta. Množství vydaného a přijatého materiálu je evidováno.
Vymezení vnějších podmínek	Specifický prostor v rámci kontaktního centra vymezený výlučně pro samotný průběh výměnného programu. V rámci terénního programu nejsou definovány další podmínky.
Popis potřebného materiálu	Injekční materiál. Standardní harm reduction materiál (bavlněné filtry, voda pro injekční aplikaci, desinfekční alkoholové polštářky, kyselina askorbová, náplast apod.). Jiný harm reduction materiál (alobal, prezervativy, vitaminy či jiný zdravotnický materiál). Pomůcky pro sběr materiálu (mobilní kontejnery, kontejner pro uložení většího objemu biologického odpadu v KC apod.). Pracovníci jsou v souladu s normami pro bezpečnost práce vybaveni adekvátními ochrannými pomůckami pro manipulaci s infekčním materiálem (ochranné rukavice, obuv apod.).
Vymezení rozsahu	5 minut
Poznámka	Doporučuje se zpracovat zásady bezpečnosti práce při zacházení s potenciálně infekčním materiálem.

2.43 Vzdělávací seminář

Kód výkonu	A43
Požadavek na odbornost Popis procedury (obsah výkonu)	Definují jiné předpisy a standardy. Jednorázová vzdělávací aktivita převážně informačně-vzdělávacího charakteru zaměřená na jedno konkrétní téma (např. formy efektivní primární prevence nebo rizikové a protektivní faktory vzniku závislosti, teorie a praxe projektové činnosti apod.). Podle potřeby musí být možnost v rámci výkonu zajistit následující položky: <ul style="list-style-type: none"> > vzdělávací lekce (zahrnují přednášky, diskuse, řešení modelových situací apod.), > informační servis, > distribuce informačních materiálů.
Vymezení vnějších podmínek	Doporučený maximální počet osob ve skupině je 30. Je doporučeno klidné a příjemné prostředí (klubovna, společenská místnost apod.).
Popis potřebného materiálu	Standardní materiálové zabezpečení pro programy primární prevence, např. výtvarné potřeby.
Vymezení rozsahu	1 jednotka je 45 minut. Doporučený rozsah vzdělávacího semináře je 20 jednotek (např. jednorázový víkendový seminář), min. 2 jednotky.
Poznámka	V případě zapojení externistů a lektorů na speciální témata nejsou vyžadovány stejné kvalifikační předpoklady. Výběr se řídí potřebami a cíly semináře. Za výběr a kvalitu lektorů a provedení výkonu nese odpovědnost vedoucí semináře.

2.44 Vzdělávání peer aktivistů

Kód výkonu	A44
Požadavek na odbornost Popis procedury (obsah výkonu)	<p>Definují jiné předpisy a standardy.</p> <p>Ucelený vzdělávací program zahrnující teoretickou přípravu a základní informace z oblasti drogové problematiky, případně prohlubování získaných znalostí, předávání aktuálních informací a nácvik praktických dovedností. Náplň a zaměření programu odpovídá potřebám osob, které budou provádět peer program (tzv. peer aktivisté). Peer program (vrstevnický program) spočívá v zapojení předem vyškolených osob stejného věku nebo sociálního statutu do procesu formování postojů a šíření informací o drogách, s cílem posílit protidrogové postoje a normy uvnitř skupiny. Pro peer aktivisty je nezbytné zajištění průběžných konzultací a podpory od vedoucího vzdělávacího programu. Podle potřeby musí být možnost v rámci výkonu zajistit následující položky:</p> <ul style="list-style-type: none">> vzdělávací lekce (zahrnují přednášky, diskuse, řešení modelových situací apod.),> práce se skupinou,> konzultace a informační servis (internet, odborná knihovna, tel. informační servis),> telefonické poradenství,> distribuce informačních materiálů,> odborná stáž.
Vymezení vnějších podmínek	Vnější podmínky jsou závislé na zvoleném charakteru práce (práce ve školní třídě, v klubovně, v terénu apod.).
Popis potřebného materiálu	Standardní materiálové zabezpečení pro programy primární prevence, např. výtvarné potřeby.
Vymezení rozsahu	1 jednotka je 45 minut. Program je dlouhodobý a předpokládá se vyhodnocování v delších časových intervalech (např. 20 jednotek/týden apod.).
Poznámka	Program musí mít zpracovaný operační manuál.

2.45 Základní zdravotní ošetření

Kód výkonu	B45
Požadavek na odbornost	Definují jiné předpisy a standardy.
Popis procedury (obsah výkonu)	Základní zdravotní ošetření je zákrok provedený v případech onemocnění či poranění bez závislosti na tom, zda šlo o ošetření onemocnění, či poranění způsobených injekční aplikací drog (abscesy apod.), včetně neodkladné první pomoci. Dále se za základní zdravotní ošetření považují úkony nahrazující laickou domácí péči (výdej předepsaných léků, aplikace mastí, obklad apod.), realizované podle instrukcí ošetřujícího lékaře (jde o činnosti vztažené ke klientům bez domova). Cílem je ošetřit základní poranění a poskytnout nejnutnější pomoc v kombinaci se snahou přimět klienta, aby využil odbornou pomoc lékaře. O každém zákroku je veden zápis do knihy zdravotních ošetření (nelze nahradit běžnou dokumentací programu).
Vymezení vnějších podmínek	Pro práci je doporučena minimálně samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 10 m ² . Doporučeno je přirozené osvětlení a větrání. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce (lůžko apod.). Doporučena je lékařská ordinace v souladu s požadovanými hygienickými normami. Neodkladná první pomoc může být prováděna také přímo v terénu. Vnější podmínky pak odpovídají daným možnostem a situaci.
Popis potřebného materiálu	Zdravotnický materiál pro základní zdravotní ošetření: sterilní obvazový materiál, tampony, rouška pro dýchání z úst do úst, náplasti, dezinfekční prostředky, farmaceutické prostředky pro místní aplikaci (roztoky na obklady, masti, zásypy a jiná volně prodejná léčiva, např. oční kapky, kloktadla), lékařský teploměr apod.
Vymezení rozsahu	10 minut
Poznámka	–

2.46 Zátěžové programy

Kód výkonu	C46
Požadavek na odbornost Popis procedury (obsah výkonu)	Definují jiné předpisy a standardy. Soubor aktivit zaměřených na cílené využívání alternativ trávení volného času, které pro klienty představují dostatečnou zátěž a jsou tak terapeuticky využitelné. Většinou se jedná o vícedenní sportovní a turistické aktivity (cykloturistika, vodáctví atd.). Vedle fyzické zátěže, je důležitý také pobyt v nestandardních podmínkách (např. stanování). Podmínkou provedení programu je také způsob jeho zpracování a vyhodnocení s klienty, tj. program musí být součástí širší terapeutické práce a musí být zajištěna návaznost (možnost využít podněty ze zátěžového programu v terapii). Součástí zátěžového programu může být skupinové poradenství a terapie (viz definice výkonu) poskytnutého kvalifikovanou osobou.
Vymezení vnějších podmínek	Jde-li o výkon provedený v zařízení, je pro práci vhodná samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 25 m ² (v případě většího počtu klientů než 12 větší). Doporučené je přirozené osvětlení a větrání. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce. Terénní formu zátěžového programu přizpůsobujeme požadavkům a technickým možnostem. Podmínkou je dodržování bezpečnostních předpisů, jež má zařízení pro tyto aktivity písemně zpracované a jež jsou v souladu s normami pro bezpečnost práce.
Popis potřebného materiálu	Materiální vybavení odpovídá potřebám a požadavkům pro danou aktivitu (tu má zařízení definováno ve svém operačním manuálu, včetně potřebného vybavení). Součástí povinného vybavení je zajištění všech potřebných bezpečnostních pomůcek (např. cyklistické přilby), které jsou v souladu s normami pro bezpečnost práce a pro provádění podobných aktivit.
Vymezení rozsahu:	1 klient / 1 den V případě kratších programů volíme jednotku adekvátní programu.
Poznámka:	–

2.47 Zhodnocení stavu a potřeby drogové služby

Kód výkonu	A47
Požadavek na odbornost	Definují jiné předpisy a standardy.
Popis procedury (obsah výkonu)	<p>Komplexní odborná činnost směřující k popisu potřeby dané služby v regionu. V zásadě vychází ze dvou možných situací:</p> <ul style="list-style-type: none"> > zdůvodnění potřeby určité služby před zahájením činnosti nového zařízení v regionu, > zhodnocení, zda existující služba i nadále odpovídá aktuálním potřebám cílové skupiny, a zda (případně jak) se tyto potřeby změnily. <p>Jeho provedení je podmíněno zpracováním potřebné dokumentace a závěrečné zprávy. Ty musí obsahovat zdůvodnění, popis metod získávání, zpracování a analýzy dat, časový plán, rozpočet, popis a interpretaci výsledků, návrh doporučení a způsobu jejich realizace. Výkon zahrnuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> > analýzu potřeb klientů, > analýzu vzorců užívání drog a rizikového chování uživatelů, > analýzu velikosti skryté scény a jejích potenciálních potřeb, > získávání údajů o místní scéně, > modelování dalšího vývoje služby v závislosti na analýze potřeb.
Vymezení vnějších podmínek	Rozsah a frekvence provádění výkonu musí být zdůvodněné (tj. musí odpovídat reálné potřebě zařízení a musí být využitelné pro jeho potřeby). Provádění výkonu se řídí základními technickými a etickými pravidly pro provádění výzkumné a monitorovací práce.
Popis potřebného materiálu	Materiálové zabezpečení je závislé na zvoleném postupu a musí být popsáno v dokumentaci. Zodpovědný pracovník nese zodpovědnost za dodržení všech norem a předpisů vztahujících se na práci s daty (ochrana osobních údajů, etické normy, autorský zákon apod.).
Vymezení rozsahu	8 hodin
Poznámka	–

2.48 Farmakoterapie (nový výkon, revize 1.1.)

Kód výkonu	A48
Požadavek na odbornost	Definují jiné předpisy a standardy.
Popis procedury (obsah výkonu)	Výkon slouží k aplikaci farmakologické léčby klientovi. Zahrnuje preskripci a/nebo podání léku. Typicky jde o preskripci či podání léku při opiátové substituční léčbě nebo léčbu antidepresivy. Měl by být poskytován v návaznosti na další výkony. Např. A8 Individuální psychoterapie, B41 vstupní zhodnocení stavu klienta, A27 Psychiatrické vyšetření nebo A37 Somatické vyšetření, v rámci kterých je posouzena lékové anamnéza, provedená diagnostická a terapeutická rozvaha v kontextu celkového klinického stavu klienta. Preskripce nebo podání léku jsou zaznamenány v dokumentaci.
Vymezení vnějších podmínek	Prováděna nebo indikována lékařem ve zdravotnickém nebo nezdravotnickém zařízení. Minimální podmínky tvoří samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 10 m ² s přímým osvětlením a větráním. Vybavení pracovny odpovídá potřebám práce. Doporučena je lékařská ordinace v souladu s požadovanými hygienickými a dalšími normami.
Popis potřebného materiálu	Pomůcky a materiál pro skladování, přípravu a podání léku v případě jeho podání. Tiskopisy a psací potřeby, případně hardwarové a softwarové vybavení pro preskripci na tiskopisu nebo pro elektronickou preskripci.
Vymezení rozsahu	5 minut
Poznámka	–

2.49 Art-kreativní (umělecká, expresivní) terapie (nový výkon, revize 1.1.)

Kód výkonu	A49
Požadavek na odbornost	Definují jiné předpisy a standardy.
Popis procedury (obsah výkonu)	Patří sem: <ul style="list-style-type: none"> > arteterapie > muzikoterapie > dramaterapie > tanečně-pohybová terapie Patří sem jak terapie uměním a procesem umělecké tvorby samotným, tak artpsychoterapie, kde výtvořky a prožitky z procesu tvorby jsou dále psychoterapeuticky zpracovávány. Patří sem jak umělecká terapie expresivní (klienti sami tvoří), tak receptivní (pracuje se již s hotovými díly). Forma umělecké terapie může být individuální či skupinová. Výkon je možno vykazovat také jako individuální či skupinovou psychoterapii.
Vymezení vnějších podmínek	Samostatná místnost odpovídající kancelářským prostorám o minimální ploše 10 m ² , s přímým osvětlením a větráním. Plocha a vybavení odpovídá potřebám práce. Hygienické zázemí odpovídá charakteru práce.
Popis potřebného materiálu	Pomůcky a materiál pro práci podle charakteru práce.
Vymezení rozsahu	30 minut individuální psychoterapie, 120 minut skupinová terapie
Poznámka	–

3 Adiktologické výkony – výkony prováděné pouze adiktologem (nové výkony, revize 1.1)

3.1 Vyšetření adiktologem při zahájení adiktologické péče

Kód výkonu	38002
Požadavek na odbornost	Index S4 (adiktolog; praxe 2 roky)
Popis procedury (obsah výkonu)	Výkon zahrnuje proces navázání spolupráce adiktologa s pacientem, získání anamnestických informací od pacienta (případně rodinných příslušníků, partnera apod.), studium dostupné dokumentace, případně jiný způsob shromažďování informací o pacientovi a jeho stavu a vyhodnocení těchto informací. V rámci výkonu je mapováno rizikové chování pacienta ve vztahu k užívání návykových látek. Součástí výkonu je zhodnocení celkového stavu pacienta se zvážením dalších potřebných vyšetření a následné stanovení terapeutického plánu a jeho předložení ke schválení indikujícím lékařem. Součástí výkonu je vyplnění základních údajů do vstupního záznamového archu.
Vymezení vnějších podmínek	
Popis potřebného materiálu	
Vymezení rozsahu	60min
Poznámka	–
Kategorie	P – hrazen plně
Omezení frekvencí	1/1 den
Body4	357
Omezení místem	A – pouze ambulantně
Sazba režie	2.87

3.2 Vyšetření adiktologem kontrolní

Kód výkonu	39022
Požadavek na odbornost	Index S4 (adiktolog; praxe 2 roky)
Popis procedury (obsah výkonu)	Výkon se děje v rámci běžného sledování pacienta. Výkon zahrnuje proces navázání spolupráce adiktologa s pacientem, získání doplňujících anamnestických informací od pacienta (případně rodinných příslušníků, partnera atd.) cíleně zaměřených k průběhu nebo výsledku léčby, údajů z mezidobí, studium dostupné dokumentace, případně jiný způsob shromažďování informací o pojištění a jeho stavu a vyhodnocení těchto informací. V rámci výkonu je mapováno rizikové chování pojištěnce. Součástí práce je edukace pacienta, zhodnocení subjektivních obtíží a jejich změn, zhodnocení aktuálního celkového stavu pacienta se zvážením dalších potřebných vyšetření a případná změna terapeutického plánu. Součástí výkonu je vyplnění základních údajů do vstupního záznamového archu.
Vymezení vnějších podmínek	
Popis potřebného materiálu	
Vymezení rozsahu	Obvyklá doba trvání celého výkonu v minutách: 30,0
Poznámka	–
Kategorie	P – hrazen plně
Omezení frekvencí	1/1 den, 3/1 čtvrtletí
Body4	191
Omezení místem	A – pouze ambulantně
Sazba režie	2.87

3.3 Minimální kontakt adiktologa s pacientem

Kód výkonu	38023
Požadavek na odbornost	Index S4 (adiktolog; praxe 0)
Popis procedury (obsah výkonu)	Výkon je vykazován při kontaktu pacienta s adiktologem v rámci adiktologické péče, pokud nebyl naplněn obsah výkonu vyšetření adiktologem kontrolní. Obsahem výkonu je především anamnéza cíleně zaměřená k návazné diagnostické nebo terapeutické péči, zhodnocení subjektivních obtíží ve vztahu k návazné diagnostické nebo terapeutické péči, rozhodnutí o termínu další kontroly, poskytnutí odpovídajících informací pacientovi, rodině nebo zákonnému zástupci, sepsání zprávy-nálezu, administrativní činnost spojená s výkonem, zápis o celém postupu do zdravotnické dokumentace. Výkon má intervenční, kontrolní a edukativní charakter. Popisuje odbornou práci s pacienty zahrnující krátkou intervenci, předávání informací o účincích a rizicích zneužívané návykové látky, včetně doporučení a postupů minimalizace rizik spojených se zneužíváním těchto látek.
Vymezení vnějších podmínek	
Popis potřebného materiálu	
Vymezení rozsahu	Obvyklá doba trvání celého výkonu v minutách: 10,0
Poznámka	–
Kategorie	P – hrazen plně
Omezení frekvencí	2/1 den, 12/1 čtvrtletí
Body4	59
Omezení místem	Bez omezení
Sazba režie	2.87

3.4 Adiktologická terapie individuální

Kód výkonu	38024
Požadavek na odbornost	Index S4 (adiktolog; praxe 2 roky)
Popis procedury (obsah výkonu)	Soubor speciálních postupů a technik, které využívá adiktolog při individuální terapii adiktologických pacientů. Součástí výkonu jsou následující techniky: (1) Návčik aplikace obecných i specifických uzdravovacích technik, (2) psychoedukace pacienta, (3) kognitivně-behaviorální techniky zaměřené na zvládnání běžných situací, (4) identifikace činitelů, které brání naplňování léčebných cílů a formulování strategií zvládnání (5) case management, (6) podpora v péči o vlastní somatický stav pacienta, (7) prevence relapsu, (8) motivační trénink, (9) stress management, (10) stabilizace pacienta. Při případovém vedení adiktolog s pacientem vytváří plán léčby zahrnující návazné zdravotní a sociální intervence či průběžně kontroluje naplňování terapeutického plánu. V tomto případě výkon zahrnuje jednání adiktologa v zájmu pacienta s praktickým lékařem, dalším odborným lékařem a ostatními rehabilitačními pracovníky, kteří mají pacienta v péči.
Vymezení vnějších podmínek	
Popis potřebného materiálu	
Vymezení rozsahu	Obvyklá doba trvání celého výkonu v minutách: 45,0.
Poznámka	–
Kategorie	P – hrazen plně
Omezení frekvencí	1/1 den, 12/1 čtvrtletí
Body⁴	249
Omezení místem	A – pouze ambulantně
Sazba režie	2.87

3.5 Adiktologická terapie rodinná

Kód výkonu	38025
Požadavek na odbornost	Index S4 (adiktolog; praxe 2 roky)
Popis procedury (obsah výkonu)	Soubor speciálních postupů a technik, které využívá adiktolog při rodinné terapii rodinných příslušníků a dalších blízkých adiktologických pacientů na specializovaném pracovišti. Součástí výkonu je případové vedení rodiny, tj. case management, edukace rodinných příslušníků, získání spolupráce při léčbě pacienta, redukce udržovacího a umožňujícího chování ze strany rodiny a blízkých, stabilizace pacienta v rodinném prostředí a prevence relapsu. Využívají se standardní postupy systemické, psychodynamické, kognitivně behaviorální a integrativní terapie. Výkon je určen pro pravidelnou terapii podle schváleného terapeutického plánu. Jde o způsob práce v adiktologii nezbytný a pro ni specifický.
Vymezení vnějších podmínek	
Popis potřebného materiálu	
Vymezení rozsahu	Obvyklá doba trvání celého výkonu v minutách: 45,0.
Poznámka	–
Kategorie	P – hrazen plně
Omezení frekvencí	1/1 den, 12/1 čtvrtletí
Body⁴	249
Omezení místem	A – pouze ambulantně
Sazba režie	2.87

3.6 Adiktologická terapie skupinová, typ I. Pro skupinu max. 9 osob

Kód výkonu	38026
Požadavek na odbornost	Index S4 (1. adiktolog; praxe 2 roky; 2. adiktolog; praxe 2 roky)
Popis procedury (obsah výkonu)	Soubor speciálních postupů a technik, které využívá adiktolog při skupinové terapii adiktologických pacientů. Výkon využívá principy skupinové dynamiky v uznávaných přístupech psychodynamické, kognitivně behaviorální a integrativní terapie. Výkon je určen pro pravidelnou terapii podle schváleného terapeutického plánu. Velikost skupiny je max. 9 osob. Délka sezení je 90 minut. Jde o způsob práce v adiktologii nezbytný a pro ni specifický. Výkon se vykazuje na každého pacienta zvlášť.
Vymezení vnějších podmínek	
Popis potřebného materiálu	
Vymezení rozsahu	Obvyklá doba trvání celého výkonu v minutách: 13,0.
Poznámka	–
Kategorie	P – hrazen plně
Omezení frekvencí	1/1 den, 12/1 čtvrtletí
Body4	144
Omezení místem	A – pouze ambulantně
Sazba režie	2.87

Slovník pojmů

Certifikace odborné způsobilosti služeb pro uživatele drog	Posouzení a formální uznání, že služba odpovídá stanoveným kritériím kvality a komplexnosti (standardům), externími hodnotiteli a udělení či neudělení certifikátu. Řídí se Standardy odborné způsobilosti, Certifikačním řádem a Metodikou místního šetření ¹⁰ . Systém certifikací byl zahájen 1. 6. 2005.
Cílová skupina	Specifická skupina v populaci (vymezená například věkem, mírou rizika, nepříznivou zdravotní, sociální, právní či jinou situací), na niž se zaměřuje určitý program nebo služba. Cílové skupiny jednotlivých typů drogových služeb jsou definovány ve Standardech odborné způsobilosti.
Drogová služba	Komplex zdravotních, zdravotně-sociálních, sociálních či jiných (právních, pedagogických apod.) intervencí. Jednotlivé typy drogových služeb a jejich definice jsou vymezeny ve Standardech odborné způsobilosti.
Klient	Uživatel drogové služby.
Kontakt	Každá návštěva/situace, při které dochází k interakci mezi klientem a pracovníkem programu (tzn. poskytnutí určité služby, informace nebo poradenství, včetně skupinového). Viz také pojem „první kontakt“. Příjem telefonátu není považován za kontakt.
Pracovník	Každá fyzická osoba, která vykonává v zařízení práci na základě pracovní smlouvy. Jde zejména o zaměstnance, dobrovolníky a studenty, kteří v zařízení vykonávají odbornou praxi.
První kontakt	První návštěva klienta v zařízení nezávisle na tom, jaký typ služby klient využije; klientovi byly poskytnuty základní informace o zařízení a o službách, které zařízení nabízí, případně s ním byl vyplněn vstupní záznamový arch.
Standardy odborné způsobilosti služeb pro uživatele drog	Zkráceně Standardy odborné způsobilosti. Soubor kritérií, která jsou předpokladem záruky kvality drogových služeb. Vymezují personální, procedurální a provozní požadavky pro jednotlivé typy drogových služeb. Jsou součástí systému Certifikací odborné způsobilosti služeb pro uživatele drog.
Typy (modality) drogových služeb	Jsou zakotveny ve Standardech odborné způsobilosti. Ke konci roku 2005 byly definovány následující typy drogových služeb: detoxifikace, terénní programy, kontaktní a poradenské služby, ambulantní léčba, stacionární programy, krátkodobá a střednědobá ústavní léčba, rezidenční péče v terapeutických komunitách, ambulantní doléčovací programy, substituční léčba a programy primární prevence.
Vrstevník (peer)	Osoba v přibližně shodném postavení (podle různého klíče – např. podle věku či socio-ekonomického statutu); bývá nositelem důležitých preventivních informací, které ve vhodné formě předává svému okolí.
Výkon	Časově ohraničená jednotka práce s klientem, jež je specifikována prostřednictvím pěti základních kritérií. Kromě zmíněného (1) časového rozlišení jde o (2) popis procedury (co je klientovi poskytováno), (3) popis požadavků na kvalifikaci provádějící osoby, (4) popis minimálních materiálních požadavků a (5) stanovení minimálních požadavků na prostor potřebný k provedení výkonu.

¹⁰ Schváleny RVKPP v říjnu 2003.

Literatura

Beránková, A., Macek, V., Radimecký, J., Sklenář, V., Šťastná, L. (2004). Zaostřeno na drogy 1: Certifikace odborné způsobilosti služeb pro uživatele drog. Úřad vlády ČR, Praha.

Libra et al. (2012). Inovované Standardy odborné způsobilosti pro zařízení a programy poskytující adiktologické odborné služby (Standardy služeb pro uživatele drog, závislé a patologické hráče). Verze 2.4 : Po připomínkách resortů MPSV, MZ, září 2012.

Metodické opatření č. 9 MZ ČR (1998). Věstník MZ ČR, částka 7, červen 1998.

Miovský, M., Springer, A. (2003). Phare Twinning project: Drug Policy. Závěrečná zpráva č. III/4 za pracovní skupinu Akreditace (Component 3). MPK, Praha.

Standardy kvality sociálních služeb (2002). MPSV, Praha.

Usnesení Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky ze dne 30. října 2003 č. 3, Systém certifikace odborné způsobilosti služeb pro uživatele omamných a psychotropních látek – Certifikační standardy odborné způsobilosti, Certifikační řád, Metodika místního šetření. Sekretariát RVKPP, Praha.

Usnesení Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky ze dne 30. září 2005 č. 4, Standardy odborné způsobilosti programů primární prevence. Sekretariát RVKPP, Praha.

Usnesení vlády České republiky ze dne 4. června 2003 č. 549 k závěrům Projektu PHARE Twinning 2000 Posílení národní protidrogové politiky. Úřad vlády ČR, Praha.

Usnesení vlády České republiky ze dne 16. března 2005 č. 300 k tezí změn ve financování protidrogové politiky. Úřad vlády ČR, Praha.